SANOMA KONCERNEN

ÅRSBERÄTTELSE

1997

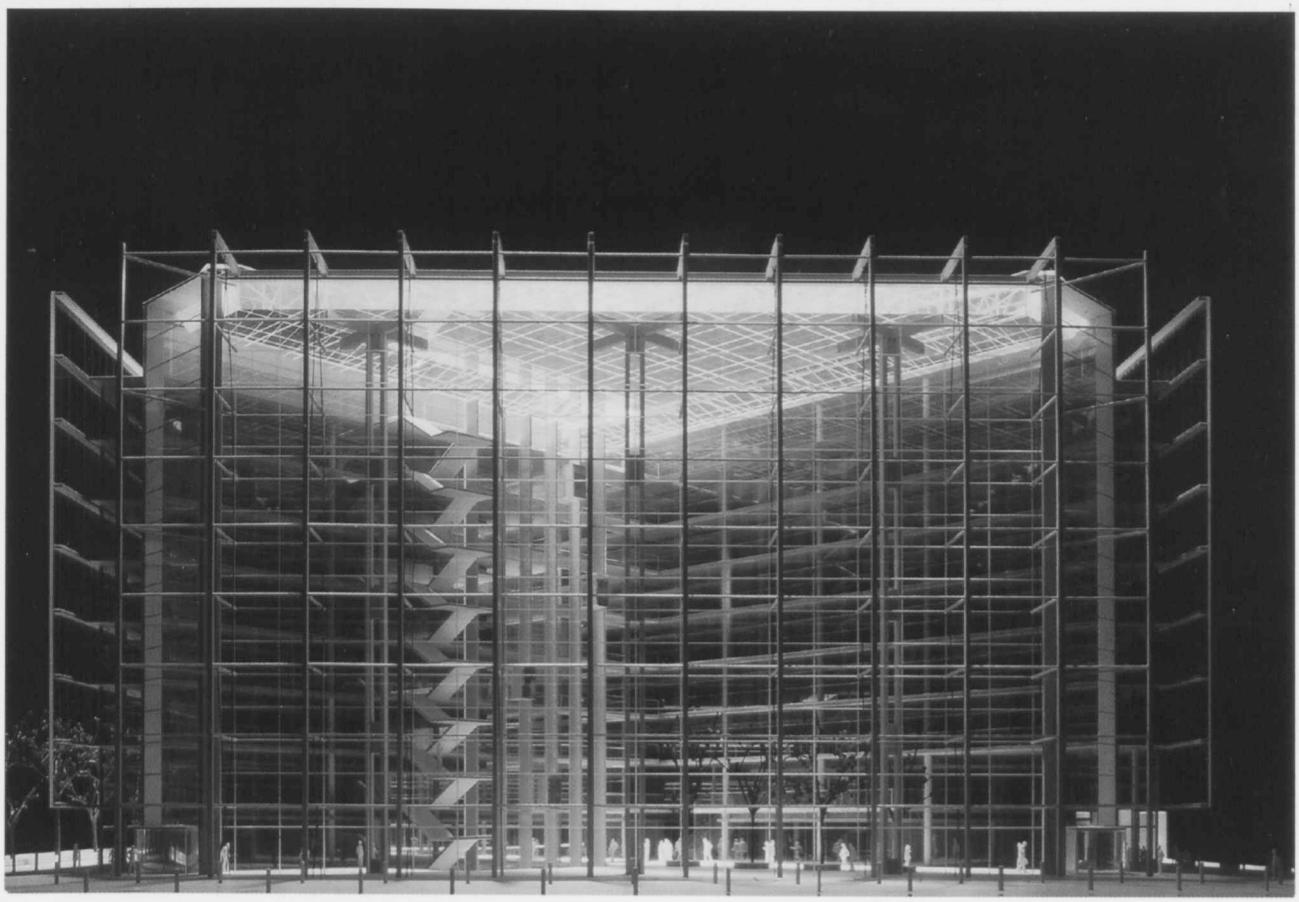

HELSINGIN SANOMAT ILTA-SANOMAT TALOUS SANOMAT

År 1997 i korthet

	1997	1996	förändring, %
Omsättning (Mmk)	1 949	1 824	+7
Driftsbidrag	432	359	+20
% av omsättningen	22	20	
Rörelsevinst	288	222	+30
% av omsättningen	15	12	
Räkenskapsperiodens vinst	417	257	+62
% av omsättningen	21	14	
Balansomslutning	3 613	3 186	
Medelantal anställda	1 769	1 737	+2
Tidningsbud	1 585	1 614	-2

HELSINGIN SANOMAT

	1997	1996	förändring, %
Bruttointäkter (Mmk)	1 813	1 705*	+6
Annonsintäkter	1 082	997	+9
Upplageintäkter	522	510	+2
Annonsvolym (i spaltmeter)	42 315	39 695	+7
Nummer per år	352	353	
Totalantal sidor	20 626	19 998	+3
Antal redaktionella sidor	9 870	9 932	-1
Medelantal anställda	1 181	1 202	-2

**inkluderar kalkylerade debiteringar av Ilta=Sanomat*

Omslagsbild: Sanomahuset i miniatyr. Det nya kontorshuset har planerats av Arkitektkontor Jan Söderlund & Co samt ingenjörsbyråerna Magnus Malmberg och Olof Granlund. Sanomahuset beräknas bli färdigt hösten 1999.

Innehåll

4. Styrelseordföranden har ordet
7. Ekonomisk bakgrund
11. Helsingin Sanomat
16. Ilta=Sanomat

I-XXXII Styrelsens verksamhetsberättelse

20. Startel Oy / Taloussanomat
24. Fastighetsverksamheten och Sanomahuset
25. Sanoma Finance
26. Personalfondens verksamhet
28. Delegationer
30. Förtroendevalda
33. Ledning
34. Adresser

Grundentreprenaden för Sanomahuset inleddes i november 1997.

Minister Aatos Erkko

Styrelseordföranden har ordet

DET GÅNGNA verksamhetsåret var mitt sista år på den högsta posten i vårt företag. Den 16 september 1997 avgick jag med pension efter 44 tjänsteår. Ansvaret bärs nu av vår verkställande direktör, bergsrådet Jaakko Rauramo.

Den omfattande utvecklings- och förändringsprocess som ägt rum under årens lopp har gått många observatörer förbi. Sanoma Koncernens verksamhet bygger långt på företagets hundrasjuåriga historia, men framgångarna skulle aldrig ha varit möjliga utan kontinuerliga och genomgripande förändringar – i förening med vissa grundvärderingar.

I dag leds företaget av effektiva team – små, sammansvetsade grupper. Ett sådant arbetssätt kräver ungdomligt sinne, kompetens och engagemang. Allt detta finns det gott om i vårt företag, och det syns också på resultatet. Jag är särskilt glad över att också den del av personalen som står för de gamla värderingarna deltar i utvecklingsarbetet med entusiasm och framtidstro.

Det omgivande samhället sätter individen på hårda prov. Det alltmer hektiska näringslivet gör det svårare för människan att skilja på gott och ont, rätt och fel. Hederligt arbete respekteras inte som sig bör, i stället tillåts placerare och mäklare sko sig på snabba klipp och kortsiktiga vinster. Strävan till trygghet har i många företag fått ge vika för ovisshet och försummade satsningar på sysselsättning och arbetstrivsel.

Våra framtidsutsikter är lovande och inspirerande, men i likhet med andra medieföretag ser Sanoma Koncernen den nuvarande mediemarknaden som instabil och osäker. Mot varandra står å ena sidan kvalitet och ansvar, å andra sidan dussinunderhållning och förväntningar om hög avkastning. Dags- och veckotidningarna, böcker samt Internet som håller på att ta form representerar hög kvalitet, medan eftermiddagstidningarna och TV-kanalerna står för billig underhållning. Är det så att samhället och journalistkåren föredrar det billiga framför det värdefulla och faller för lättsmält innehåll och publikfriande nonsens?

För oss är det viktigt att bedriva ett långsiktigt och kon-

sekvent arbete för våra läsares och kunders bästa. De förvärvade förmånerna är betydande. Att vidareutveckla eller åtminstone finjustera dem är en mycket krävande uppgift i framtidens Finland.

Den viktigaste faktorn är dock samhällets egen förmåga och kraft att kämpa för sin existens under de närmaste åren. Det gäller frågor såsom Finlands medlemskap i Europeiska unionen och det förestående avgörandet beträffande den ekonomiska och monetära unionen EMU. Euroskeptikerna fruktar hur det skall gå för det lilla och svaga Finland och ser det som ett mindre ont att stanna utanför än att gå med och verkligen kämpa för en bättre framtid. Det måste medges att denna kamp inte är lätt. Mycket sådant som vi tidigare tagit för givet måste ge vika för det nya.

Finland är ett land med hög levnadsstandard. Det är med stora ansträngningar vi har lyckats bevara det som sådant. En finländare kan om han vill. Finland har också mycket att ge, och vi får vara stolta över vad vi uppnått. Men samtidigt måste vi uthålligt kämpa vidare. Om vi lättar på greppet är vi tvungna att retirera.

Detta gäller också medieindustrin som har en viktig uppgift - kanske den allra viktigaste uppgiften för denna mediegeneration - att leva med i den finländska verkligheten och genom seriös, välredigerad information skapa möjligheter för Finland att klara framtidens utmaningar. Den kampen är ännu bara i sin början.

Reda
seda

Ekonomisk bakgrund

DEN EKONOMISKA UTVECKLINGEN I FINLAND

Återhämtningen i den finländska ekonomin fortsatte under verksamhetsåret. Enligt preliminära uppgifter ökade bruttonationalprodukten med ca 5 procent. Finland hade en europeiskt sett låg inflation, 1,2 procent. Landet uppfyller helt klart kriterierna för medlemskap i den ekonomiska och monetära unionen EMU.

Den ekonomiska uppgången förbättrade sysselsättningsläget, men andelen arbetslösa utgjorde fortfarande 14,5 procent av arbetskraften. Räntekurvan balanserades, dvs. de långa och korta räntorna närmade sig varandra.

Under året utvecklades framför allt exporten till andra EU-länder bättre än väntat. Särskilt skogsindustrins och elektronikindustrins export överträffade förväntningarna. Trots att även importen ökat visade bytesbalansen ett tydligt överskott.

Enligt Näringslivets Forskningsinstitut ökade den privata konsumtionen med ca 3,5 procent och hushållens reella köpkraft med ca 3 procent. Framtidstron beträffande ekonomin varierade, men konsumenterna var mestadels optimistiska.

DEN GRAFISKA INDUSTRIN

Värdet av leveranserna från den grafiska industrin uppgick till ca 21,5 miljarder mark, 6 procent mer än året innan. Tillväxten berodde framför allt på ökad annonsering, växande konsumtion på hemmamarknaden och ökad export österut. Likaså gjordes det mera investeringar i maskiner, aktier och andelar.

År 1997 ökade den grafiska industrins export och import med 9 procent. Särskilt gynnsamt utvecklades exporten av tidningar och tidskrifter, böcker och reklamtrycksaker till Ryssland, andra förutvarande OSS-länder och Baltikum. Däremot minskade exporten till bl.a. Sverige och Danmark.

Största delen av de omkring 2 500 företagen inom den grafiska industrin är små eller medelstora företag. Under 1990-talet har över tiotusen arbetstillfällen försvunnit från den grafiska industrin på grund av den djupa lågkonjunkturen och strukturomvandlingen i branschen. För närvarande sysselsätter branschen 28 000 personer. Under verksamhetsåret blev sysselsättningsläget något bättre.

Enligt preliminära uppgifter från Statistikcentralen

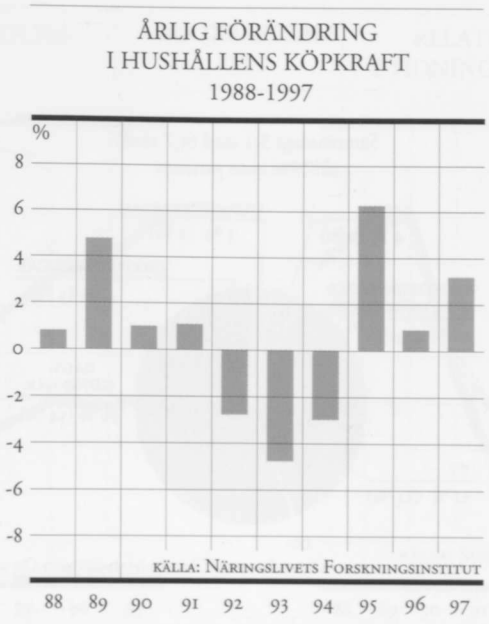

Redaktionen för Helsingin Sanomat arbetar på Ludvigsgatan sedan början av 1900-talet.

ökade medieindustrins omsättning i Finland till 18,6 miljarder mark under verksamhetsåret. De elektroniska medierna har ökat sin andel både av antalet användare och av omsättningen. Ändå domineras marknaden fortfarande av de tryckta medierna. Den grafiska industrin står för tre fjärdedelar av medieindustrins sammanlagda omsättning.

Återhämtningen inom ekonomin tycks ha bromsat tidningarnas sjunkande upplagetrend. De största dagstidningarna lyckades rentav öka sin upplaga något jämfört med 1996. Eftermiddagstidningarna Ilta=Sanomat och Iltalehti ökade mest. De som drabbades hårdast av lågkonjunkturen och dess efterverkningar var de regionala andratidningarna och fådagarstidningarna.

Konsumenterna ägnar över sju timmar i dygnet åt olika massmedier. Tidningar läses ca 40 minuter om dagen. Pressen når alltjämt nästan 90 procent av finländarna varje dag. Ett finländskt genomsnittshushåll sätter ut närmare 5 300 mark om året på massmedier, en femtedel därav på tidningar.

REKLAMENS UTVECKLING

Under verksamhetsåret ökade mediereklamen med 9 procent och steg för första gången över 5 miljarder mark. Av mediereklamsumman satsades 56 procent på dagstidningar och gratistidningar. Så sent som 1992 var denna andel 64 procent. I takt med att dagstidningarnas andel minskat har TV-reklamens andel ökat. Jämfört med många andra länder har dagspressen i Finland dock fortfarande en stor andel av mediereklamen.

Internet samlade ca 10 miljoner mark i reklamintäkter, vilket är 0,2 procent av hela mediereklamkakan och mer än den sammanlagda biografreklamen.

KONKURRENTERNA

I Finland ökade satsningarna på elektroniska medier och etermedier, särskilt television. MTV Ab:s monopol på TV-reklam avvecklades i och med att TV-kanalen Nelonen (Fyran) med Sanoma Koncernens intressebolag Helsinki Media Company Oy som delägare beviljades koncession. Det nationella radio- och TV-bolaget Rundradion Ab utökade sina nyhetstjänster med en morgonsändning på TV och informerade preliminärt om att en särskild sändning med ekonominytt startas 1998. Den kommersiella radiokanalen Radio Nova som inledde sina sändningar under verksamhetsåret drog till sig en stor del av lyssnarna och radioreklamintäkterna.

Årets största enskilda satsning inom dagspressen var

MEDIEREKLAM
1997

Sammanlagt 5,1 mrd (4,7 mrd)
(År 1996 inom parentes)

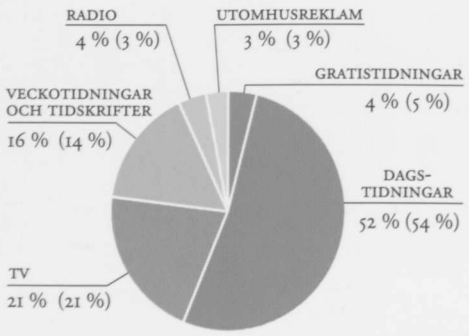

KÄLLA: SUOMEN GALLUP-MAINOSTIETO OY

lanseringen av finanstidningen Taloussanomat med Sanoma Koncernens och tidningshuset TS-Yhtymä Oy:s samägda Startel Oy som utgivare. Första numret kom ut i november. Dessutom började Janton Oy, som dominerar marknaden för gratistidningar i huvudstadsregionen, ge ut gratisbladet Uutislehti 100. Gratisbladet utdelas fem dagar i veckan huvudsakligen på stationerna i kollektivtrafiken.

Mediebranschen i Finland förändrades genom betydande omstruktureringar av ägandet, då Aamulehtikoncernen och MTV Ab fusionerades. Den 1 april 1998 inleder parterna sin verksamhet som Alma Media Abp. Svenska Tidnings AB Marieberg äger inemot en fjärdedel av det nya bolaget och har uttryckt intresse för att öka sin andel. Alma Medias andel av den kommersiella TV-marknaden i Finland uppgår till 95 procent och av den rikstäckande kommersiella radioverksamheten 48 procent.

Under året avyttrade Helsinki Media 70 procent av det norska kabel-TV-företaget Janco Kabel-TV A/S till nederländska United & Philips Communications B.V. Aamulehtikoncernen och MTV-koncernen förvärvade 23,4 procent av svenska TV4. Tillsammans med Tidnings AB Marieberg äger Alma Media 40,1 procent av Sveriges populäraste kommersiella TV-kanal.

Oy Talentum Ab som ger ut teknik- och finanstidningar etablerade genom företagsförvärv ett bolag för nya medier, Interaktiivinen Satama Oy. Det nya bolaget har aviserat att det siktar på att uppnå 20 miljoner mark i omsättning 1998. Största delen av Talentum ägs av utlänningar.

År 1997 förvärvade tidningsförlaget Keski-Suomen Media Oy genom aktieköp 92 procent av Savon Sanomat Oy och 94 procent av IS-Yhtymä Oy som ger ut tidningen Iisalmen Sanomat. Savon Sanomats dotterbolag Lehtisepät Oy sålde sex av sina lokaltidningar till tidningsförlagen Kymen Lehtimedia Oy, Länsi-Savo Oy och Savon Lehtikustannus Oy.

Landsortstidningarna intensifierade sitt redaktionella samarbete. Dessutom hade de samägda funktioner och produktionssamarbete samt marknadsföringssamarbete genom Kärkimedia.

Digitaliseringen av TV- och radioverksamheten väckte debatt om finansieringen av Rundradion. I den offentliga debatten ventilerades både avgiften för offentlig service och bolagiseringen av Rundradions distributionsnät.

PRODUKTIONSVOLYM-INDEX
1990-1997

RELATIV FÖRÄNDRING
I TIDNINGSREKLAM OCH BNP
1988-1997

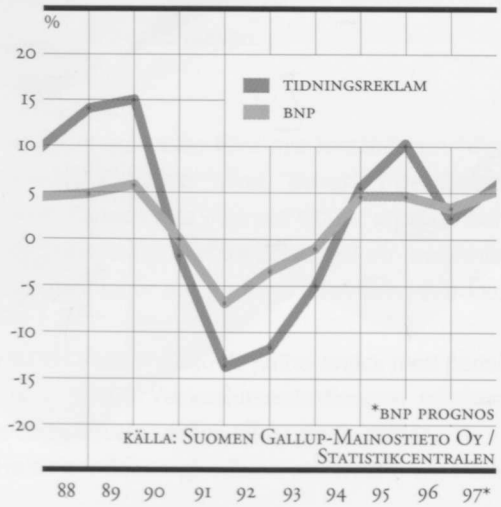

Reda
förbe

Förläggare
Seppo Kievari

Ansvarig chefredaktör
Janne Virkkunen

Helsingin Sanomat

Helsingin Sanomat är Nordens största dagstidning med över 1,2 miljoner läsare dagligen. Tidningen bärs ut på morgonen till prenumeranterna i nästan hela landet.

År 1997 redovisade Helsingin Sanomat ett gott ekonomiskt resultat som med klar marginal överträffade föregående års nivå. Upplagan ökade något. Annonseringen i Helsingin Sanomat ökade markant och annonsintäkterna blev betydligt större än väntat. Kostnadsökningen var måttlig.

KONKURRENSEN på de för Helsingin Sanomat relevanta mediemarknaderna ökade 1997. Tidningens annonsförsäljning, upplaga och innehåll utvecklades gynnsamt trots den tilltagande konkurrensen.

Helsingin Sanomats genomsnittliga upplaga ökade något och prishöjningarna bidrog till en acceptabel ökning av upplageintäkterna. Utsikterna för upplageutvecklingen blev bättre under slutet av året. Annonsintäkterna ökade och marknaden utvecklades extra gynnsamt under årets sista månader. Försäljningsökningen vid Helsingin Sanomats Tidningstryckeri bidrog till intäkterna.

Kostnaderna ökade måttligt. Lönekostnaderna ökade i viss mån på grund av den tvåårige löneuppgörelsen. Priset på tidningspapper sjönk, och papperskostnaderna vid Helsingin Sanomats Tidningstryckeri var därför nästan oförändrade jämfört med året innan trots den ökade produktionsvolymen.

Innehållsmässigt och i sin marknadsföring vände sig Helsingin Sanomat i främsta hand till invånarna i Helsingforsregionen och till unga människor på nationell nivå.

I arbetet på att utveckla Nätbilagan satsade Helsingin Sanomat på tjänster som stöder den tryckta versionen.

Under året arbetade Helsingin Sanomat på att analysera, renodla och befästa sin position som märkesvara. Organisationsmodellen utvecklades vidare i alltmer processorienterad riktning. År 1997 ingick tidningstryckeriet och distributionsbolaget Leijonajakelu Oy för första gången hela året i Helsingin Sanomats organisation. Koncernens övriga tidningar var kunder till Helsingin Sanomat i fråga om bl.a. tryckning, datateknik och utbärning.

Helsingin Sanomat leds av vice verkställande direktör, förläggaren Seppo Kievari.

REDAKTIONEN

Under året startades flera nya temabilagor: "City plus", "Ekonomi & Arbete" samt "Resor". I det redaktionella arbetet fästes extra stor vikt vid att utveckla tidningens nyhetsbevakning. Förberedelser för att modernisera tidningens struktur och grafiska utformning inleddes.

CHEFREDAKTÖR Keijo K. Kulha avgick med pension den 1 april 1997. Veckoslutsredaktionens redaktionschef Heleena Savela utsågs till ny chefredaktör.

Helsingin Sanomat införde ett system med två redak-

Redaktionssekreterare Martti Heikkilä och chefredaktör Reetta Meriläinen förbereder tidningens paradsida.

tionschefer i nyhetsbevakningen. Till redaktionschefer med ansvar för nyhetsbevakningen utnämndes den 1 april Jouko Jokinen och den 1 november Mika Pettersson.

Vid redaktionen startades under året ett projekt i syfte att modernisera tidningens struktur och grafiska utformning 1999. För projektet svarar redaktionschef Pekka Kukkonen.

Redaktionen vidareutvecklade sina serviceformer för läsarna i Helsingforsregionen genom att i oktober introducera en ny temabilaga, "City plus", som ingår i torsdagsnumret. Bevakningen av näringslivet effektiviserades genom att ekonomisidorna flyttades till söndagsnumret och utvidgades till en ny bilaga, "Ekonomi & Arbete". I samband med detta fattades beslut om att avveckla tidningens 25-åriga ekonomibilaga på tisdagar. Konsumentsidorna flyttades från onsdagsnumret till den gamla ekonomibilagans plats i tisdagsnumret. I onsdagsnumret lanserades en ny temabilaga, "Resor".

Nätbilagan fick en ny grafisk utformning som väckte positivt gensvar. Var tionde prenumerant till Helsingin Sanomat var vid utgången av året registrerad som användare av Nätbilagan.

Under året tog Helsingin Sanomat ställning för Finlands medlemskap i EMU.

Helsingin Sanomats ansvarige chefredaktör är Janne Virkkunen och chefredaktör (nyheter) Reetta Meriläinen. Produktionsdirektör Sulo Nuutinen svarar för redaktionens tekniska avdelningar.

ANNONSMARKNADSFÖRINGEN

Helsingin Sanomats annonsförsäljning utvecklades gynnsamt och tidningen ökade sin andel av annonsmarknaden. Ökningen var störst i platsannonseringen.

ÅR 1997 ökade marknaden för mediereklam snabbare än väntat. Man hade allmänt räknat med att annonsörerna skulle öka sina satsningar på mediereklam med 5-7 procent. Den faktiska tillväxten blev ca 9 procent.

De under året lanserade nya medierna fick över lag en ganska lam start och medieförsäljningen var betydligt sämre än budgeterat.

Helsingin Sanomat klarade sig utmärkt i mediereklamkonkurrensen. Nettoförsäljningen ökade med 11 procent. Tidningen ökade också sin marknadsandel. Annonsklassen som hade den största ökningen var platsannonseringen (35 procent).

Helsingin Sanomats Månadsbilaga ökade annonsförsäljningen med 11 procent, veckobilagan Nyt med 8 procent och annonsbilagorna med 7 procent. Månadsbilagans annonsutrymme var så gott som slutsålt. Nytbilagan håller på att befästa sin ställning på annonsmarknaden. En bidragande faktor har varit att antalet läsare stigit till över 1,1 miljoner.

Dagstidningarnas samarbete inom annonsmarknadsföringen utvecklades gynnsamt. Försäljningen genom de 27 största tidningarnas gemensamma marknadsföringssystem Kärkimedia ökade med 20 procent.

HELSINGIN SANOMATS UPPLAGA I GENOMSNITT 1988-1997

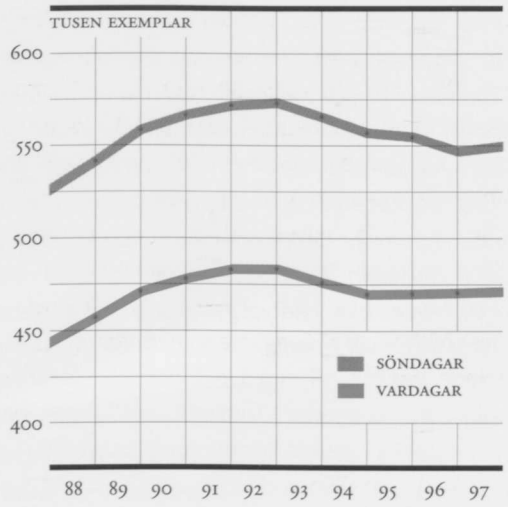

Helsingin Sanomats annonsprodukter utvecklades intensivt. Tidningen kunde också öka användningen av 4-färgsteknik. Dessutom fick annonsörerna möjlighet att vid annonsering på handelsplatssidorna i Helsingforsområdet välja om annonsen publiceras i de östra, norra eller västra delarna av området.

Vid utvecklingen av nätprodukter satsade tidningen på att överföra rubrikannonserna till datanätverken. De platsannonser, bostads- och bilannonser som finns i Helsingin Sanomat publiceras också i Nätbilagan. Om bilar finns också en större databas som uppdateras i samarbete med föreningen för bilfirmor i Helsingfors.

I annonsmarknadsföringens organisation gjordes betydande satsningar på att höja kundtillfredsställelsen i

alla kundkategorier. Under året anskaffades ett nytt annonssystem och installationerna av systemet inleddes.

I oktober arrangerade annonsmarknadsföringen sitt andra seminarium på temat märkesvaror och reklam på Finlandiahuset. Huvudtalaren David E. Aaker hade drygt 750 åhörare för sitt anförande.

Annonsdirektör Pekka Soini ansvarar för Helsingin Sanomats annonsmarknadsföring.

UPPLAGEMARKNADSFÖRINGEN

År 1997 ökade Helsingin Sanomats genomsnittliga vardagsupplaga och söndagsupplaga något jämfört med föregående år. Satsningarna på att öka upplagan inriktades i främsta hand på huvudstadsregionen och de yngre läsarna landet runt.

I FEBRUARI steg priset på en fortlöpande sjudagarsprenumeration på Helsingin Sanomat från 1 035 mark till 1 066 mark och priset på en fortlöpande söndagsprenumeration från 475 mark till 490 mark. Lösnummerpriserna förblev oförändrade. Den något större upplagan och höjningen av prenumerationspriserna ökade prenumerationsintäkterna med 2 procent.

Upplagan var störst i huvudstadsregionen där tidningen har den största spridningen. I de 11 kommunerna på området finns två tredjedelar av vardagsprenumeranterna och över hälften av söndagsprenumeranterna. Läsarna reagerade positivt på den i oktober introducerade nya temabilagan "City plus". Upplageförsäljningen gynnades också av den ökade ekonomiska aktiviteten på den viktigaste marknaden.

På andra håll i landet var arbetslösheten fortfarande hög och ekonomin återhämtade sig långsammare. Lokaltidningarna satsade hårt på att öka sin upplaga. Av den anledningen har Helsingin Sanomat inte helt uppnått den upplagenivå som rådde före lågkonjunkturen. Det är oftast av ekonomiska skäl prenumeranter i andra delar av landet säger upp sin prenumeration.

Den största satsningen på unga läsare var den sameuropeiska temaveckan En dag som journalist, som arrangerades på Helsingfors järnvägsstation i september.

Under året var Helsingin Sanomat sponsor för bl.a. Helsingfors Festspel, April Jazz i Esbo, ishockeylandslaget, Helsinki Cup i fotboll, skidloppet Hopeasompa och orienteringstävlingen Jukolakavlen. Samarbetet med Statens konstmuseum fortsatte.

I samarbete med Helsingfors stads trafikverk startades utgivningen av Vartti, en tidning som delas ut i kollektivtrafikmedlen. Det redaktionella innehållet produceras av Helsinki Media.

Upplagedirektör Janne Kalliomäki ansvarar för Helsingin Sanomats upplagemarknadsföring.

HELSINGIN SANOMATS TIDNINGSTRYCKERI

Helsingin Sanomats Tidningstryckeri omfattar tidningstryckerierna i Vanda, Forssa och Varkaus samt försäljningsenheten SanomaPrint. Det största uppdraget för Sanomala är Helsingin Sanomat och för tryckeriet i Forssa Ilta=Sanomat. Vid tryckeriet i Varkaus dominerar kundtidningar, särskilt för exportmarknaden.

PRODUKTIONSVOLYMEN vid Helsingin Sanomats Tidningstryckeri ökade något jämfört med året innan. Antalet sidor i Helsingin Sanomat ökade och upplagan blev större. Dessutom ökade antalet kundtidningar, framför allt exportvolymen. Koncernens egna tidningar stod för 83 procent av den totala produktionsvolymen, inhemska kundtidningar för 7 procent och exporten för 10 procent.

SanomaPrints försäljning översteg 200 miljoner mark (80 Mmk 1996). I början av 1997 blev Ilta=Sanomat kund hos tidningstryckeriet och ingår för första gången i SanomaPrints försäljningssiffror. De största kundtidningarna 1997 var Maaseudun Tulevaisuus, Keltainen Pörssi, Veikkaaja samt Kirkko ja Kaupunki. Som nya kunder tillkom gratisbladet Vartti och finanstidningen Taloussanomat.

Exporten ökade och utsträcktes genom den nya tidningen Eestlane till en ny marknad, Estland. För den ryska marknaden tillkom Moskvatidningen Metro. Som kunder fortsatte också ryska tidningarna Argumenty i Fakty och Extra M.

Saneringen och moderniseringen av Sanomala slutfördes under året. I Forssa och Sanomala förbättrades tryckpressarnas kapacitet och i början av september togs ny 4-färgskapacitet i bruk. Efter utvidgningarna har alla tre tryckerienheter kapacitet för att trycka Helsingin Sanomat i fyra delar (A-D) med upp till 40 stycken 4-färgssidor.

I Forssa tog man i bruk den första CTP-linjen som skriver ut text direkt på tryckplåt. Systemet gör tryckprocessen snabbare och förbättrar dess kvalitet. Under de närmaste åren kommer denna teknik att införas in-

om hela framställningen av tryckplåtar.

Alla tryckerienheter gjorde investeringar och satsade på högre kvalitet och större säkerhet i processen. Tryckeriet i Varkaus vann första pris med Ilta=Sanomat och tredje pris med Helsingin Sanomat i en landsomfattande kvalitetstävling arrangerad av Tidningarnas förbund.

Tidningstryckeriets personal fick utbildning i teamarbete och problemlösningsteknik samt i principerna för kvalitetssystemet.

År 1997 startades projektet Sanomala 2000 som innebär att hela den nuvarande produktionsprocessen skall bytas ut mot en ny. Projektplaneringen anpassas till de behov som Helsingin Sanomats redaktion och annonsmarknadsföringen har.

Helsingin Sanomats Tidningstryckeri leds av produktionsdirektör Pekka Salmén.

LEIJONAJAKELU OY

Distributionsbolaget Leijonajakelu Oy tillhandahåller landsomfattande distributionstjänster för tidningar och andra trycksaker. Leijonajakelus egna tidningsbud har hand om morgonutbärningen i 25 nyländska kommuner. Utbärningen i övriga delar av landet, transporterna och distributionen till utlandet köps som underleveranser.

LEIJONAJAKELU OY hör administrativt till Helsingin Sanomats organisation för upplagemarknadsföring. Under verksamhetsåret kom 84 procent av Leijonajakelus intäkter från utbärningen av Helsingin Sanomat. Leijonajakelu hade en ca 30 procents andel av morgonutbärningsmarknaden i Finland. Bolaget hade även hand om utbärningen av Helsingin Sanomat över hela Finland. Störst av de utomstående tidningar som anlitar Leijonajakelu var Hufvudstadsbladet och Keski-Uusimaa.

I november tillkom finanstidningen Taloussanomat som ny kund. Leijonajakelu Oy bär ut Taloussanomat i Nyland och ansvarar för distributionen i Åbo-, Tammerfors- och Lahtisregionen. På andra håll i landet får prenumeranterna sin tidning med Postens dagsutbärning.

Mot slutet av året omarbetades hela bolagets tjänstemannaorganisation. I början av 1998 organiserades utbärningen i fyra regionala team. Helsingforsområdets team utlokaliserades från Sanomala och uppdelades på tre enheter, en i Östra Centrum, en i Hagalund och en i Brunakärr. En planeringschef har utsetts och i början av 1998 en distributionsdirektör som ansvarar för utbärningen.

Leijonajakelu Oy beslöt att utvidga sin verksamhet med dagsutbärning. För ändamålet bildades dotterbolaget Päiväverkko Oy som är helägt av Leijonajakelu. Bolaget siktar på att få nya kunder främst på marknaden för tidskrifter och kundtidningar. Marknaden för utbärning av tidskrifter uppgår i Finland till ca 350 miljoner mark. Till stöd för verksamheten skapades ett datasystem som utnyttjar upplage- och distributionssystemets adressregister.

Det nya bolaget inleder den egentliga utbärningen 1998. I början kommer utbärningsfrekvensen att vara i genomsnitt en gång per vecka. Päiväverkko Oy har anställt omkring 500 tidningsbud.

Sedan 1 juni 1997 är Anne Nyysti verkställande direktör för Leijonajakelu Oy.

LEHTIKUVA OY

Sanoma Koncernens helägda dotterbolag Lehtikuva Oy är en av Nordens största bildbyråer och marknadsledare på nyhetsbilder i Finland. Lehtikuva säljer dagligen nyhetsbilder, främst till dagspressen, och betjänar dessutom bl.a. reklambyråer samt bok- och tidskriftsförlag.

ÅR 1997 stimulerades bildmarknaden påtagligt av den allmänna konjunkturuppgången. Lehtikuva Oy:s omsättning och lönsamhet i alla kundkategorier utvecklades gynnsamt.

Försäljningen av nyhetsbilder till dagspressen och veckopressen står för omkring hälften av Lehtikuva Oy:s omsättning. Nyhetsbildsgruppen hade 1997 i genomsnitt 20 anställda, varav 11 fotografer. Gruppens eget bildmaterial stod för ungefär hälften av försäljningen. Den andra hälften bestod av material som förmedlades till kunderna från Reuters, AP och EPA. Under året tillkom två nya tidningskunder, Startel Oy:s finanstidning Taloussanomat och Janton Oy:s gratistidning Uutislehti 100. Detta ökade efterfrågan på nyhetsbildstjänster.

För den övriga bildförsäljningens vidkommande innebar återhämtningen på den finländska marknaden ökad efterfrågan på bilder, framför allt för reklamändamål. Försäljningen av arkivbilder utvecklades likaså

gynnsamt. Bildmarknaden utanför nyhetsbildsgruppen utvecklades mycket gynnsamt. Konkurrensen på denna marknad ökade något.

Lehtikuva Oy:s nyhetsbilder förmedlas till kunderna helt på digital väg över tele- och datanäten. De konventionella telefotooperatörerna förlorade sin funktion när den nya generationens digitalöverföringssystem togs i bruk. I det nya systemet sköter bildredaktörerna också den tekniska överföringen av bilderna till tidningskunderna.

Verksamhetsårets största enskilda investering var ett nytt datasystem i försäljningen.

ANNONSVOLYMEN
I HELSINGIN SANOMAT
1988-1997

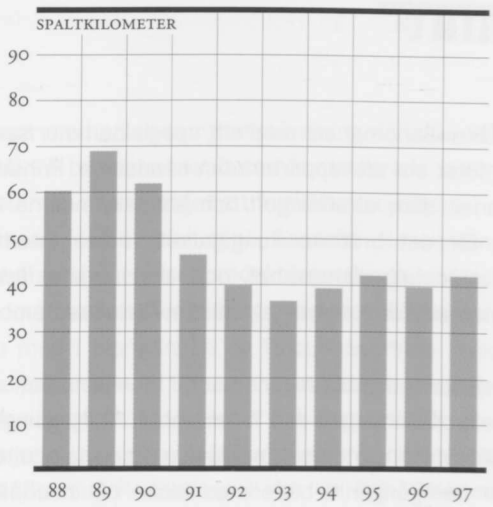

En händelse som i hög grad påverkade bildbyrån och dess fotografer var prinsessan Dianas tragiska död i Paris. Paparazzifotograferna misstänks för att ha vållat olyckan och de starka reaktionerna mot dem har kastat sin skugga även över Finland och kommer av allt att döma att påverka kommande lagförslag om fotografering och integritetsskydd.

Lehtikuva Oy:s verkställande direktör är Olavi Ahlfors.

HELSINGIN SANOMATS EUROPASEMINARIUM

Temat för Helsingin Sanomats tredje Europaseminarium var Europeiska unionens planerade utvidgning österut.

EUROPASEMINARIETS huvudtalare var den nederländske kommissionsledamoten Hans van den Broek som svarar för EU:s relationer till Central- och Östeuropa. Van den Broek framhöll att de central- och östeuropeiska länderna kan bli medlemmar i gemenskapen endast genom att arbeta hårt på att uppfylla kriterierna för medlemskap.

Utvidgningen behandlades även i anföranden av Estlands president Lennart Meri, Finlands statsminister Paavo Lipponen, Centerns partiordförande Esko Aho som var statsminister under Finlands EU-förhandlingar, EU-kommissionens finländske ledamot Erkki Liikanen samt Spaniens ambassadör i Sverige Camilo Barcia. Seminariet öppnades av Sanoma Koncernens verkställande direktör, bergsrådet Jaakko Rauramo.

Med Europaseminarierna vill Helsingin Sanomat introducera aktuella europeiska inlägg i den inhemska debatten. Samtidigt är målet att seminarierna skall väcka debatt i frågor som är av stor betydelse för såväl Finland som hela Europa.

HELSINGIN SANOMATS LITTERATURPRIS

Helsingin Sanomats litteraturpris utdelas årligen till årets bästa debutverk på finska. År 1997 gick priset till Marja Kyllönen, 22, för hennes bok Lyijyuuma.

I SIN ROMAN Lyijyuuma skriver Marja Kyllönen om incest, och ett centralt tema i boken är kvinnans rätt till sig själv. Juryn motiverar sitt val med att Kyllönen lyckats förena familjeromanen med den stora litterära traditionen på ett imponerande sätt. Kyllönen utvidgar skriftspråket med drag av den kajanaländska dialekten. I synnerhet tillämpar hon nyord som har sitt ursprung i hennes egen personlighet.

Juryn hade fått uppgifter om 58 debutverk, dvs. 13 fler än föregående år. Till finalen kvalificerades 17 böcker.

I juryn ingick Helsingin Sanomats litteraturredaktör, fil. dr Pekka Tarkka som ordförande och som medlemmar redaktörerna Suvi Ahola, Timo Harakka och Nina Paavolainen samt redaktör, författare Jukka Petäjä. Harakka och Paavolainen kallades till juryn som utomstående sakkunniga.

Helsingin Sanomats litteraturpris utdelades första gången 1995. Priset är en fortsättning på traditionerna från J.H. Erkkos debutpris som delades ut åren 1964-1994. Priset har instiftats för att uppmuntra debuterande författare att skriva vidare.

Marknadsföringsdirektör
Sakari Almi
t.o.m. 31.12.1997

Ansvarig chefredaktör
Vesa-Pekka Koljonen

Marknadsföringsdirektör
Pekka Harju
fr.o.m. 1.1.1998

Ilta=Sanomat

Ilta=Sanomat är Finlands näst största dagstidning och landets största tabloid. Tidningen har i genomsnitt 767 000 läsare per dag. År 1997 bibehöll Ilta=Sanomat sitt starka marknadsläge. Lönsamheten motsvarade de budgeterade målen och tidningen uppvisade ett gott resultat.

REDAKTIONEN

Utvecklingen av Ilta=Sanomats innehåll fortsatte i takt med den tilltagande konkurrensen på mediemarknaden. Utvecklingssatsningarna fokuserades på att effektivisera förhandsplaneringen, det redaktionella arbetet, resursfördelningen och det selektiva nyhetstänkandet. Innehållet kompletterades med nya element och hela tidningen fick en ny grafisk utformning. Tack vare nya inhemska kändisar ökade efterfrågan på nöjesjournalistik. Utrikesnyheterna eftersträvade att belysa sambandet mellan underhållning och samhälleliga företeelser.

Under verksamhetsåret var Ilta=Sanomat i förtruppen för den nationella mediedebatten beträffande den politiska moralen, rättsväsendets tillförlitlighet, företagschefernas optioner, rättvisan i beskattningen och domsstolsbeslutens godtycklighet.

En viktig inrikesnyhet i mars var toppmötet mellan presidenterna Bill Clinton och Boris Jeltsin i Helsingfors. Mordet på två polismän i Helsingfors den 22 oktober framstod som den största nyheten under senare hälften av året. Ilta=Sanomat var med sitt specialnummer samma dag först om att rapportera om händelsen. Prinsessan Dianas död, utredningen och konsekvenserna av olyckan för det brittiska kungahuset väckte internationellt stor uppmärksamhet och dominerade även Ilta=Sanomats utrikesnyheter nästan hela september månad.

Efter självständighetsdagen utkom Ilta=Sanomat exceptionellt på söndagen den 7 december. Mottagningen på presidentens slott var huvudtemat i specialnumret, som var framgångsrikt både med tanke på innehållet och försäljningen.

Sportsidorna kompletterades med nya element under året. Bland annat inför VM i ishockey introducerade tidningen en egen grafik i syfte att åskådliggöra matchernas förlopp.

Ilta=Sanomat var åter arrangör för finska mästerskapen i korsordslösning. Tävlingen lockade ett stort antal deltagare.

Digitaliseringen av redaktionstekniken slutfördes i och med att planeringen av försäljningsaffischer överfördes till ett digitalt system. Arbetet på att grunda ett eget elektroniskt arkiv för Ilta=Sanomat avslutades. Nya Internetterminaler installerades och tidningen förbättrade sin nätversion. Tidningen skaffade också nya digitalkameror och fotograferna tränade in den nya tekniken. Utbildningen av PC-konsulenter fortsatte.

På våren gjorde Ilta=Sanomats redaktion ett experi-

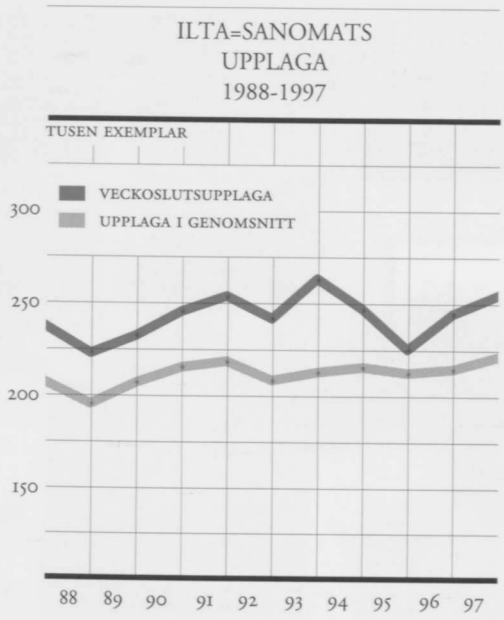

ment med en egen nyhetssändning på lokalradion Kiss FM. På basis av resultaten konstaterade tidningen att det inte var angeläget att fortsätta projektet.

Ilta=Sanomat deltog i Sanoma Koncernens samarbetsprojekt, såsom redaktörernas utbildningskommitté och personalförvaltningsgruppen. Vidare var tidningen med i planeringen av Taloussanomats layout samt projekteringen av Sanomahuset och ett mediecenter.

Ansvarig chefredaktör för Ilta=Sanomat är Vesa-Pekka Koljonen och hans ställföreträdare är chefredaktör Hannu Savola. Redaktionschefer är Erik Rissanen, Kari Ylänne och Tapio Sadeoja. Tapio Sadeoja efterträdde den 15 april Antti-Pekka Pietilä som utsetts till ansvarig chefredaktör för Taloussanomat.

UPPLAGE- OCH ANNONSMARKNADSFÖRINGEN

Under verksamhetsåret var Ilta=Sanomats upplaga den största i tidningens 65-åriga historia: den genomsnittliga upplagan uppgick till 220 926 exemplar, vilket innebär en ökning på 3 procent eller över 6 334 exemplar per dag jämfört med föregående år. Veckoslutsupplagan var 257 790 exemplar, dvs. över 5,4 procent mer än året innan.

Under 1997 trycktes Ilta=Sanomat vid Sanoma Koncernens tre tryckerier i Vanda, Forssa och Varkaus.

Ilta=Sanomat såldes på ca 8 500 försäljningsställen. Tidningen nådde 85 procent av försäljningsställena genast på morgonen och resten under förmiddagen.

Lösnummerpriset förblev oförändrat - 5 mark för vardagsupplagan och 7 mark för veckoslutsupplagan. Annonspriserna ökade däremot med några procent. Annonsförsäljningen uppgick nästan till de budgeterade målen men stannade ändå 3 procent under föregående års nivå.

Ilta=Sanomat var med som sponsor i flera evenemang av landsomfattande intresse. De största av dem var jazzfestivalen Pori Jazz i Björneborg, Andy Warhol-utställningen i samband med Helsingfors Festspel, U2:s konsert på Olympiastadion i Helsingfors, utställningen på konstmuseet Retretti i Punkaharju, den internationella vinfestivalen i Kuopio samt dansfestivalen Kuopio tanssii ja soi. I Åbo genomfördes marknadsföringsprojekt såsom musikfestivalen Down by the Laituri, Operettdagarna samt hundraårsjubileet av den legendariske löparen Paavo Nurmi.

Helsingforsborna fick glädja sig över ett gigantiskt konstverk, Skywalker, som Ilta=Sanomat lät måla på gavelväggen av en fastighet på Tavastvägen 27. Konstverket blev färdigt på Helsingforsdagen den 12 juni. En liknande målning avtäcktes två år tidigare på Unionsgatan.

Ilta=Sanomats marknadsföringsdirektör Sakari Almi utsågs 1997 till verkställande direktör för Startel Oy. Sedan början av 1998 är Pekka Harju marknadsföringsdirektör för tidningen.

IS62

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 1997

Sanoma Koncernens styrelse

	i styrelsen från	*mandatperioden utgår*
Aatos Erkko, ordförande *(från 1972)*	1957	1999
Heikki Tikkanen, vice ordförande *(från 1989)*	1988	1998
Robert Castrén	1994	2000
Jane Erkko	1990	2000
L.J. Jouhki	1990	1999
Seppo Kievari	1995	1998
Robin Langenskiöld	1990	1998
Rafaela Noyer	1994	2000
Jaakko Rauramo	1979	1998
Kalle Salonen, personalrepresentant	1990	1999
Jarmo Toivanen, personalrepresentant	1996	1999

Revisorer: ordinarie, ekon.mag. Antti Helenius, CGR, och ekonom Pekka Nikula, CGR, samt suppleanter, ekon.mag. Jukka Ala-Mello, CGR, och ekon.mag. Juha Tuomala, CGR.

Layoutsekreterare Pia Koivisto arbetar med ombrytning på Ilta=Sanomats centralredaktion.

Bergsrådet Jaakko Rauramo, VD

Farväl till monopolföretag

I FINLAND har de tryckta medierna sedan länge fått utvecklas utan restriktioner, på läsarnas och marknadens villkor i en genuin anda av yttrandefrihet och entreprenörskap. Finland har därför en exceptionellt högtstående och vital dagspress och veckopress.

Till skillnad från de tryckta medierna lever etermedierna och de elektroniska medierna på en reglerad marknad, eftersom det finns endast ett begränsat antal frekvenser att arbeta med. Etermedieföretagen Rundradion Ab och MTV Ab hade länge monopol på etermedierna i Finland. När monopolen avskaffades försökte samhället främja och balansera konkurrensen med hjälp av regleringspolitik. Detta ledde till att alltför många lokalradiokoncessioner beviljades. Dessutom hade aktörerna inte nödvändigtvis tillräckliga ekonomiska resurser eller rätt kompetens. Sedan Helsinki Media Company Oy och dess samarbetspartner beviljats koncession för en andra kommersiell TV-kanal med nationell räckvidd "kompenserades" situationen genom att man lät MTV bli delägare i en rikstäckande radiokanal tillsammans med tidningsförlaget Aamulehti. Efter omstruktureringen har det uppkommit en situation där alliansen mellan Aamulehti och MTV har inte bara en rikstäckande kommersiell TV-kanal utan också en rikstäckande radiokanal. För objektivitetens och rättvisans skull är det nödvändigt att Sanoma Koncernen får möjlighet till rikstäckande radiosändningar. Denna aspekt står också i harmoni med de allmänna strävandena att öka konkurrensen och samtidigt balansera den.

Omstruktureringen av mediemarknaden har varit fortsatt stark i Finland. Målet har varit att höja produktiviteten och konkurrenskraften. Utvecklingen har väckt antingen accepterande eller neutrala reaktioner, trots att omstruktureringen tillsvidare gett upphov till mycket få nya produkter eller nya arbetstillfällen. Kanske har man inte alltid velat se konsekvenserna av omstruktureringen.

De viktigaste nyheterna på marknaden har varit TV-kanalen Nelonen (Fyran), finanstidningen Taloussanomat, gratistidningen Uutislehti 100, radiokanalen Radio Nova och nymedieföretaget Interaktiivinen Satama ('Interaktiv hamn'). De här nya företagen har väckt fler negativa än positiva reaktioner, i vissa fall starkt

negativa reaktioner. Detta speglar i stor utsträckning ett typiskt finskt förhållningssätt där nyskapande och konkurrens ofta stöter på fördomar. De här nya projekten har skapat hundratals nya arbetstillfällen, främjat konkurrens och lanserat nya intressanta alternativ för tittare, läsare och annonsörer. Jag önskar de nya djärva företagen all lycka och framgång.

Omstruktureringen och den därmed sammanhängande strävan efter gemensam resursanvändning har minskat debatten kring den grundläggande framgångsfaktorn på mediemarknaden, själva substansen. Endast seriöst, välgjort och intressant innehåll kan säkerställa framgång på längre sikt. Helsingin Sanomat är i mitt tycke ett utmärkt exempel på detta. Tidningen har utvecklat och breddat sitt innehåll även under lågkonjunkturen och stått sig galant i konkurrensen med andra medier, både på läsar- och på annonsmarknaden. Innehållet är tidningens själ, något som varken kan skapas eller hållas vid liv utan en skicklig redaktion. Numera kan man inte längre se redaktionen som en stor och stelbent, hierarkiskt uppbyggd organisation som gör allting själv. Redaktionen bör ses som en enhet som behärskar kärnkompetensen och som skapar innehållet med hjälp av ett vittförgrenat nät av underleverantörer. Detta gör det möjligt att bibehålla ett innovativt grepp. Underleveranser är emellertid inte detsamma som gemensam resursanvändning. Vid gemensam produktion av innehållet föreligger det en risk att tidningarna mister sin personlighet och karaktär, sin egen infallsvinkel. I så fall kan det uppstå en situation där tidningarna får en svagare ställning i förhållande till sina konkurrenter.

Vårt företag har genomgått stora reformer. Tidningarna och hela organisationen har utvecklats och förutsett förändringarna i omvärlden. Till alla som har gett sitt stöd och bidragit till företagets förändringar och utveckling samt hela den kreativa processen vill jag framföra mitt varmaste tack för en exceptionellt god insats under ytterst krävande förhållanden. Vi har fått utveckla vårt samarbete med annonsörerna i gott samarbete och är mycket tacksamma för detta. Även läsarna har varit positivt inställda till våra tidningar. Vi känner oss stolta över detta förtroende och fortsätter arbetet på att ytterligare förbättra våra tidningar.

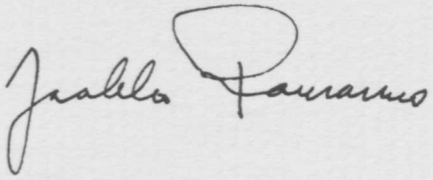

STYRELSENS VERKSAMHETS-BERÄTTELSE 1997

KONCERNENS STRUKTUR

Vid utgången av 1997 bestod koncernen av moderbolaget Sanoma Corporation med dotterbolag: distributionsbolaget Leijonajakelu Oy, den internationella bildbyrån Lehtikuva Oy och medieföretaget Startel Oy i Finland, Lastannet Holding B.V. i Nederländerna och Sanoma Finance AG i Schweiz, samt flera bostads- och fastighetsbolag i Finland.

I början av juli inledde Startel Oy sin verksamhet som nytt dotterbolag. Startel producerar elektroniska finansinformationstjänster och ger ut finanstidningen Taloussanomat. Sanoma Koncernen förvärvade Startels informationstjänster av Helsinki Media Company Oy. Tidningsförlaget TS-Yhtymä Oy som ger ut dagstidningen Turun Sanomat i Åbo är delägare i Startel med en andel på 10 procent. Första numret av finanstidningen Taloussanomat och dess nätversion Verkko-Taloussanomat kom ut i november.

Sanoma Corporation indelades under året i tre resultatenheter: Helsingin Sanomat, Ilta=Sanomat och Sanoma Finance. I Helsingin Sanomats organisation ingår också Helsingin Sanomats Tidningstryckeri som förutom Helsingin Sanomat även trycker koncernens andra tidningar och kundtidningar, både för hemmamarknaden och på export. Ilta=Sanomat fungerar som en självständig enhet som köper trycktjänster av Helsingin Sanomats Tidningstryckeri. Sanoma Finance ansvarade 1997 dels för placeringen av företagets likvida medel i Finland och utomlands, dels för fastighetsverksamheten. Efter en organisationsreform i början av 1998 omfattar resultatenheten Sanoma Finance företagets placeringsverksamhet.

Under verksamhetsåret hade Sanoma Koncernen intressebolagen Helsinki Media Company Oy (ägarandel 40 %), det i Kymmenedalen baserade medieföretaget Kymen Lehtimedia Oy (ägarandel 48,9 %), Finska Notisbyrån Ab (ägarandel 20,78 %), tidningsförlaget Keski-Suomen Media Oy i mellersta delarna av Finland (ägarandel 21,73 %) samt de under året förvärvade intressebolagen, kiosk- och distributionskedjan Rauta-

kirja Oyj (ägarandel 22,94 %) och förlaget Werner Söderström Oy - WSOY (20,06 %). Keski-Suomen Media äger ca 92 procent av tidningshuset Savon Sanomat Oy.

OMSÄTTNING

År 1997 uppgick koncernomsättningen till 1 949 miljoner mark, 7 procent mer än året innan. Moderbolagets omsättning var 1 859 miljoner mark, vilket är 95 procent av koncernomsättningen.

Under verksamhetsåret utgjorde Helsingin Sanomats genomsnittliga vardagsupplaga 470 885 exemplar, 0,1 procent mer än föregående år. Tidningens genomsnittliga söndagsupplaga ökade med 0,5 procent till 549 188 exemplar. Upplageintäkterna ökade med 2 procent. Helsingin Sanomats nettoförsäljning 1997 uppgick till 1 813 miljoner mark, vilket är ca 6 procent mer än föregående års jämförbara försäljning. Annonsförsäljningen ökade obetydligt under första halvåret, men från augusti blev ökningen markantare. Hela årets bruttoannonsförsäljning ökade med 9 procent. Annonsvolymen i Helsingin Sanomat ökade med 7 procent. En stor del av ökningen kom från platsannonserna. Försäljningen av trycktjänster från Helsingin Sanomats Tidningstryckeri till utomstående ökade med 10 procent, främst tack vare uppdrag för exportmarknaden.

Ilta=Sanomats upplagetrend var mycket positiv tack vare flera stora nyhetshändelser. Årets genomsnittliga upplaga var 220 926 exemplar, 3 procent mer än året innan. Skillnaden i förhållande till konkurrenten utgjorde närmare 108 000 exemplar. Annonsförsäljningen uppnådde nästan den budgeterade nivån men var dock 3 procent mindre än föregående år. Ilta=Sanomats bruttointäkter var av samma storleksordning som året innan, 372 miljoner mark.

Leijonajakelu Oy svarar för morgonutbärningen av Helsingin Sanomat och andra dagstidningar som utkommer i Helsingforsregionen. Leijonajakelu bär samtidigt också ut tidningar som utges av Oy Talentum Ab. Under verksamhetsåret fattades beslut om att utvidga verk-

STYRELSENS VERKSAMHETS-BERÄTTELSE 1997

samheten med dagsutbärning. För ändamålet bildades dotterbolaget Päiväverkko Oy, som är helägt av Leijonajakelu. År 1997 omsatte Leijonajakelu 352 miljoner mark, 5 procent mer än året innan.

Lehtikuva Oy som är en av Nordens största bildbyråer omsatte 40,7 miljoner mark 1997. Den allmänna ekonomiska uppgången stimulerade bildmarknaden påtagligt, och omsättningen var 15 procent större än året innan.

Startel Oy:s intäkter under den första räkenskapsperioden kom främst från försäljningen av finansinformationstjänster, eftersom tidningen Taloussanomat startas i full skala först under loppet av 1998. I juli-december omsatte Startel 11,4 miljoner mark.

RESULTAT

Koncernens driftsbidrag, dvs. rörelseresultatet före avskrivningar, uppgick till 432 miljoner mark, vilket utgör 22 procent av omsättningen mot 20 procent året innan. Driftsbidraget var 20 procent större än 1996. Om resultatandelarna från intressebolagen elimineras var ökningen jämfört med året innan 11 procent. Koncernens rörelsevinst efter avskrivningar enligt plan uppgick till 288 miljoner mark, 30 procent mer än föregående år. Räkenskapsperiodens resultat utgjorde 417 miljoner mark mot 257 miljoner mark 1996.

Personalkostnaderna var den största enskilda utgiftsposten i koncernens resultaträkning. De utgjorde sammanlagt 681 miljoner mark eller 35 procent av omsättningen.

Den näst största utgiftsposten gällde inköp av papper. Priset på papper sjönk jämfört med året innan och papperskonsumtionen ökade något. Papperskostnaderna uppgick till 292 miljoner mark eller 15 procent av omsättningen.

I koncernresultatet ingår resultatandelar från intressebolagen i proportion till ägarandelarna. Koncernens andel av intressebolagens resultat utgjorde 81 miljoner mark. Under verksamhetsåret tillkom Rautakirja Oyj och WSOY som nya intressebolag. Resultatandelar från intressebolagen redovisas i resultaträkningen bland övriga intäkter från rörelsen; i föregående års officiella års-

redovisning ingick dessa andelar bland finansiella intäkter och kostnader.

Intressebolaget Helsinki Media Company Oy:s omsättning minskade med 3 procent till 1 102 miljoner mark. Minskningen berodde delvis på att det norska kabel-TV-företaget Janco Kabel-TV A/S, tidningarnas annonsbyrå Sanomalehtien Ilmoitustoimisto Oy, Startel och FilmNet-rörelsen avyttrades 1997. Koncernens andel av de vinster som kom från dessa avyttringar redovisas för sig bland extraordinära intäkter. Helsinki Media Companys resultat före extraordinära poster, reserveringar och skatter var 13,5 miljoner mark mot 83,9 miljoner mark 1996. Resultatförsämringen berodde dels på avyttringar, dels på förluster för Helsinki Media Companys intressebolag Oy Ruutunelonen Ab som startades i mitten av året. Resultatet från den jämförbara verksamheten ökade med 20 procent jämfört med året innan.

År 1997 omsatte intressebolaget Kymen Lehtimedia Oy 483 miljoner mark, 10 procent mer än föregående år. Ökningen härrörde främst från den ökade exporten av trycksaker till Ryssland. Resultatet före extraordinära poster, reserveringar och skatter mer än fördubblades jämfört med 1996 och uppgick till 73,7 miljoner mark.

FINANSIERING

Finansmarknaden utvecklades gynnsamt 1997. Penningmarknaden präglades av en allmänt sjunkande räntetrend, både internationellt och på den inhemska marknaden. Koncernens finansnetto var sammanlagt 145 miljoner mark; 42 miljoner mark mer än året innan. Kassaflödet från rörelsen utgjorde sammanlagt 611 miljoner mark. Det var större än investeringarnas sammanlagda värde, 494 miljoner mark.

INVESTERINGAR

De största investeringarna 1997 gällde förvärvet av aktier i de nya intressebolagen, Rautakirja Oyj och WSOY, köpet av Startel, starten av finanstidningen Taloussanomat och ersättande investeringar i produktionsanläggningarna, bl.a. för att öka kapaciteten för 4-färgstryck. Dessutom fortsatte byggnadsarbeten på Sanomahuset; år 1997 satsades sammanlagt 176 miljoner mark på denna byggnadsinvestering.

STYRELSENS VERKSAMHETS-BERÄTTELSE 1997

Betydande investeringar 1998 är det fortsatta byggandet av Sanomahuset och förvärv av nya tryckpressar. Enligt planerna skall investeringsbeslutet fattas 1998 och beställningarna göras samma år. Det är meningen att produktionen med de nya maskinerna skall kunna inledas år 2002.

PERSONAL

Personalkostnaderna står för den största utgiftsposten i koncernen. I koncernresultaträkningen utgjorde räkenskapsårets löner, arvoden och övriga ersättningar enligt prestationsprincipen sammanlagt 520 miljoner mark. Motsvarande löner och arvoden i moderbolaget var 358 miljoner mark. Till verkställande direktörerna och styrelsemedlemmarna utbetalades sammanlagt 5,7 miljoner mark i löner och arvoden. Under året hade Sanoma Koncernen i genomsnitt 1 769 anställda (1996: 1 737). I början av året var antalet anställda 1 636 och i slutet av året 1 726. Medelantalet tidningsbud utgjorde 1 585 (1996: 1 614). Under året avgick 47 personer med pension. Moderbolaget hade i genomsnitt 1 507 anställda, varav 535 tjänstemän, 432 redaktörer och 540 övriga anställda.

Till personalfonden överfördes en vinstpremie på 23,8 miljoner mark från verksamhetsårets resultat. Under året tog personalen ut 9,8 miljoner mark av sina samlade vinstpremier.

Till pensionsstiftelsen Sanoma Osakeyhtiön Eläkesäätiö s.r. överfördes en understödsavgift på 25,3 miljoner mark.

Sanoma Koncernens resultaträkning

(1 000 mk)	1.1-31.12.1997	1.1-31.12.1996
Omsättning	1 948 944	1 823 799
Andel av intressebolags resultat	81 400	43 644
Rörelsens övriga intäkter	21 785	20 420
Kostnader	-1 620 478	-1 528 426
Driftsbidrag	431 651	359 437
Avskrivningar	-143 420	-137 753
Rörelsevinst	288 231	221 684
Finansiella intäkter och kostnader	145 087	102 601
Vinst före extraordinära poster, reserveringar och skatter	433 318	324 285
Extraordinära intäkter och kostnader	102 907	25 807
Vinstpremie till personalfonden	-23 826	-19 458
Vinst före reserveringar och skatter	512 399	330 634
Direkta skatter	-97 418	-73 328
Minoritetsandel av resultatet	1 877	-73
Räkenskapsperiodens vinst	416 858	257 233

Sanoma Koncernens balansräkning

(1 000 mk)	31.12.1997		31.12.1996	
Aktiva				
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar				
Immateriella tillgångar				
Immateriella rättigheter	37 220		19 500	
Övriga utgifter med lång verkningstid	42 914	80 134	40 785	60 285
Materiella tillgångar				
Jord- och vattenområden	294 634		243 630	
Byggnader och konstruktioner	683 142		655 502	
Maskiner och inventarier	368 465		355 423	
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	14 645	1 360 886	30 073	1 284 628
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar				
Aktier i intressebolag	803 064		163 608	
Övriga aktier	171 481		404 294	
Lånefordringar	74 551		107 656	
Övriga placeringar	528 058	1 577 154	454 306	1 129 864
Omsättnings- och finansieringstillgångar				
Omsättningstillgångar				
Material och förnödenheter	23 239		10 208	
Halvfärdiga produkter	273	23 512		10 208
Fordringar				
Försäljningsfordringar	108 846		127 134	
Aktiva resultatregleringar	27 853		58 989	
Övriga fordringar	1 209	137 908	400	186 523
Värdepapper ingående i finansieringstillgångarna				
Aktier och andelar	4 393		594	
Kortfristiga placeringar	346 670	351 063	485 254	485 848
Kassa och banktillgodohavanden		82 541		28 621
		3 613 198		3 185 977

(1 000 mk)	31.12.1997		31.12.1996	
Passiva				
Eget kapital				
Bundet eget kapital				
Aktiekapital	46 413		46 413	
Uppskrivningsfond	522 692	569 105	532 182	578 595
Fritt eget kapital				
Ackumulerade vinstmedel	1 669 566		1 387 630	
Räkenskapsperiodens vinst	416 858	2 086 424	257 233	1 644 863
Minoritetsandel		14 471		11 348
Värderingsposter				11 890
Främmande kapital				
Långfristigt				
Lån från penninginrättningar	30 693		140 243	
Pensionslån	307 129		241 000	
Latent skatteskuld	163 185		179 631	
Övriga långfristiga skulder	379	501 386	506	561 380
Kortfristigt				
Lån från penninginrättningar	16 314		4 261	
Pensionslån	16 326		695	
Erhållna förskott	96 538		123 460	
Leverantörsskulder	73 423		53 171	
Passiva resultatregleringar	200 725		166 273	
Övriga kortfristiga skulder	38 486	441 812	30 041	377 901
		3 613 198		3 185 977

Kommentarer till Sanoma Koncernens bokslut

Redovisningsprinciper

KONCERNBOKSLUTET

I koncernbokslutet upptas moderbolaget och de dotterbolag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar över 50 % av aktiestockens samlade röstetal. Dotterbolag som förvärvats under räkenskapsåret ingår i koncernresultaträkningen från förvärvstidpunkten och avyttrade dotterbolag fram till försäljningstidpunkten.

För koncernbokslutet har utländska dotterbolags bokslut som uppgjorts enligt respektive länders nationella redovisningsnormer justerats till sina väsentliga delar för att motsvara koncernens redovisningsprinciper.

I koncernbokslutet har koncernbolagens interna intäkter och kostnader, inbördes fordringar och skulder samt interna täckningsbidrag och internvinster eliminerats. Ömsesidigt aktieinnehav mellan bolagen elimineras enligt förvärvsmetoden. De omräkningsdifferenser som på grund av valutakursförändringar uppkommer vid eliminerningen av ömsesidigt aktieinnehav redovisas bland fritt eget kapital.

Minoritetsandelen av resultatet upptas som en separat post i resultaträkningen och minoritetsandelen av kapitalet på motsvarande sätt som en separat post i balansräkningen.

Placeringar i intressebolag i vilka koncernen innehar 20-50 % av aktierna och aktiernas röstetal upptas i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden (equitymetoden). Den andel av intressebolagens resultat som ingår i koncernens resultaträkning redovisas som en separat post efter omsättningen. De aktiva och reserver som uppkommit vid konsolideringen av intressebolagen har förts mot resultatet vid övergången till intressebolagsredovisning, med undantag för Helsinki Media Company Oy där den reserv som uppkommit genom konsolideringen kommer att intäktsföras på sju år. Fastighets- och bostadsaktiebolag som utgör intressebolag i förhållande till koncernen har ej tagits med i intressebolagsredovisningen utan redovisas på samma sätt som andra aktieplaceringar.

För de interna täckningsbidrag som uppkommit vid bildandet av fastighetsbolagen gjordes en uppskrivning på koncernnivå 1988.

Placeringar i andra bolag där aktiernas röstetal understiger 20 % redovisas till aktiernas anskaffningsvärde. Dessa aktiers bokföringsvärde som baseras på anskaffningsutgiften nedskrivs vid behov till gängse värde respektive uppskrivs till högst anskaffningsutgiften om aktiernas gängse värde stiger.

POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Transaktioner i utländsk valuta bokförs till transaktionsdagens kurs. Vid utgången av räkenskapsåret värderas fordringar och skulder i utländsk valuta till Finlands Banks kurser på bokslutsdagen. Optioner och terminer som köpts i syfte att skydda valutalån värderas separat till sitt marknadsvärde, dvs. till sitt sannolika överlåtelsepris på bokslutsdagen. Eventuella orealiserade vinster på optioner och terminer intäktsförs ej.

Kursvinster och -förluster som hänför sig till den egentliga rörelsen redovisas som korrektivposter till försäljning och inköp. Kursvinster och -förluster som hänför sig till finansiella transaktioner redovisas bland finansiella intäkter och kostnader. Realiserade kurs-

differenser förs mot resultatet. Orealiserade kursvinster som upptagits som värderingsposter i balansräkningen har redovisats som intäkt i bokslutet för det år då skulden betalats. Orealiserade kursförluster förs mot resultatet.

UTLÄNDSKA KONCERNBOLAG

I koncernbokslutet har de utländska koncernbolagens resultat- och balansräkningar omräknats till finska mark enligt Finlands Banks officiella kurs på bokslutsdagen.

OMSÄTTNING

Vid uträkningen av omsättningen avdras beviljade rabatter som korrektivposter från försäljningsintäkterna. Förutbetalda prenumerationsavgifter redovisas som en separat post bland förskottsbetalningar under kortfristigt främmande kapital.

SERVICEAVGIFTER

Olika serviceavgifter, t.ex. för ekonomi-, data- och kontorstjänster samt för juridiska tjänster till Leijonajakelu Oy, Startel Oy, Lehtikuva Oy, Helsinki Media Company Oy och Kärkimedia Oy, som baserar sig på vidarefakturerade kostnader redovisas som korrektivposter till respektive kostnadsposter.

RÖRELSENS ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Bland övriga intäkter och kostnader från rörelsen ingår vinster och förluster från försäljning av maskiner och inventarier, utrangeringar och hyresintäkter.

EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Som extraordinära intäkter och kostnader redovisas exceptionella affärstransaktioner av väsentlig betydelse som står utanför den egentliga rörelsen, t.ex. vinst eller förlust på avyttring av verksamheter samt nedskrivning respektive uppskrivning av anläggningstillgångar och betydande vinster och förluster från försäljning av anläggningstillgångar. Bland extraordinära poster redovisas dessutom alla vinster och förluster från försäljning av aktier.

PENSIONER OCH PENSIONSANSVAR

Det lagstadgade och frivilliga pensionsskyddet för koncernbolagens personal är ordnat dels genom pensionsförsäkringsbolag, dels genom koncernens egen pensionsstiftelse. Pensionsstiftelsen Sanoma Osakeyhtiön Eläkesäätiös ansvar är täckt för Sanoma Corporations del. Pensionsstiftelsen är en sluten stiftelse.

FRIVILLIGA RESERVER

Koncernbolagens frivilliga reserver har i koncernbalansräkningen indelats i eget kapital och latent skatteskuld, med avdrag för minoritetsandel. Den latenta

skatteskulden redovisas bland långfristiga skulder. Ändringar i de frivilliga reserverna under räkenskapsperioden har på motsvarande sätt i koncernresultaträkningen fördelats mellan räkenskapsårets resultat och ändringar i den latenta skatteskulden.

SKATTER

I koncernresultaträkningen ingår beräknade skatter på basis av koncernbolagens årsresultat samt skatterättelser för föregående räkenskapsår och ändringen i den latenta skatteskulden som ingår i de frivilliga reserverna.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH AVSKRIVNINGAR

Anläggningstillgångarna upptas i balansräkningen till sin ursprungliga anskaffningsutgift. Anläggningstillgångarna avskrivs linjärt enligt plan utgående från tillgångarnas ursprungliga anskaffningsutgift och beräknade ekonomiska livslängd. Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella rättigheter	5 - 10 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	5 - 10 år
Byggnader och konstruktioner	4 - 40 år
Maskiner och inventarier	4 - 10 år

Vid utrangering redovisas eventuellt återstående oavskriven anskaffningsutgift som försäljnings- eller utrangeringsförlust, antingen bland rörelsens övriga kostnader eller, om det är frågan om ett betydande belopp av engångskaraktär, bland extraordinära kostnader.

Aktieplaceringar samt lånefordringar som hänför sig till den egentliga rörelsen eller för övrigt är avsedda att vara långfristiga redovisas som värdepapper i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar. Marknadsnoterade placeringar värderas till sin ursprungliga anskaffningsutgift eller till det sannolika överlåtelsepriset, om detta är lägre.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Omsättningstillgångarna upptas i balansräkningen enligt fifo-principen till sin direkta anskaffningsutgift eller till sitt återanskaffningsvärde eller till sitt sannolika överlåtelsepris om detta är lägre.

FINANSIERINGSTILLGÅNGAR

Bland kassa och banktillgodohavanden ingår likvida medel, bankkonton och övriga snabbt tillgängliga likvida medel. Företagets placeringar i finansiella instrument redovisas bland övriga kortfristiga placeringar. Marknadsnoterade värdepapper värderas till sin ursprungliga anskaffningsutgift eller, om placeringsinstrumentets marknadspris är lägre än anskaffningsutgiften, till detta sannolika lägre överlåtelsepris, varvid differensen redovisas som kostnad.

(1 000 mk)	KONCERNEN 1997	KONCERNEN 1996	MODERBOLAGET 1997	MODERBOLAGET 1996
1. KOSTNADER				
Kostnader				
Material, förnödenheter och varor				
Inköp under räkenskapsperioden	332 080	308 758	331 293	308 038
Minskning/ökning av lager	-13 304	17 428	-13 300	17 368
Tjänster av utomstående	1 945	1 903	1 728	1 774
Personalkostnader	680 709	626 853	473 990	443 821
Hyror	18 040	11 386	46 974	48 498
Köpta distributionstjänster	170 052	161 554	322 964	312 080
Övriga kostnader	430 956	400 544	384 513	360 461
Sammanlagt	1 620 478	1 528 426	1 548 162	1 492 040
Personalkostnader och naturaförmåner enligt prestationsprincipen				
Löner	520 017	501 390	358 409	356 665
Pensionskostnader	95 728	62 519	66 579	38 645
Övriga lönebikostnader	64 964	62 944	49 002	48 511
	680 709	626 853	473 990	443 821
Naturaförmåner	4 667	4 578	3 880	4 037
Sammanlagt	685 376	631 431	477 870	447 858
Löner till verkställande direktörer och styrelsemedlemmar	5 704	4 932	4 597	4 214

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
(1 000 mk)	**1997**	1996	**1997**	1996
2. AVSKRIVNINGAR				
Planenliga avskrivningar				
Immateriella rättigheter	8 718	6 992	7 072	6 922
Övriga utgifter med lång verkningstid	5 834	8 965	5 686	8 060
Byggnader och konstruktioner	21 779	22 997	9 193	9 146
Maskiner och inventarier	107 089	98 799	104 515	97 364
Sammanlagt	143 420	137 753	126 466	121 492
Förändring i avskrivningsdifferensen				
Immateriella rättigheter			-1 826	10 006
Övriga utgifter med lång verkningstid			-1 048	-4 176
Byggnader och konstruktioner			64 493	8 299
Maskiner och inventarier			-18 640	8 792
Sammanlagt			42 979	22 921
3. FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Utdelning på aktier	36 800	31 426	85 024	37 824
Ränteintäkter av långfristiga placeringar	19 093	30 270	19 861	25 509
Övriga ränteintäkter	38 919	40 991	32 708	37 539
Övriga finansiella intäkter	79 684	33 237	11 992	12 086
Valutakursdifferenser	26 380	454	12 912	830
Räntekostnader	-20 886	-23 021	-25 464	-27 780
Övriga finansiella kostnader	-34 903	-10 756	-8 367	-2 543
Sammanlagt	145 087	102 601	128 666	83 465

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
(1 000 mk)	**1997**	1996	**1997**	1996
Finansiella intäkter från koncernbolagen				
Utdelning på aktier			26 837	1 568
Ränteintäkter av långfristiga placeringar			16 344	19 426
Övriga ränteintäkter			193	324
Sammanlagt			43 374	21 318
Finansiella kostnader för koncernbolagen				
Räntekostnader			4 599	4 788
Sammanlagt			4 599	4 788

4. EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Extraordinära intäkter				
Realiserat internt täckningsbidrag och realiserad försäljningsvinst	4 319	4 319		
Försäljningsvinst på aktier och fastigheter	17 720	21 605	11 794	2 703
Återföring av nedskrivningar	10 096	189	10 096	189
Koncernbidrag från Lehtikuva Oy			3 000	
Andel av Helsinki Media Company Oy:s extraordinära intäkter	83 015			
Upplösning av reserv i intressebolag	22 748			
Övriga extraordinära intäkter	2 381	2 970	2 302	2 970
Sammanlagt	140 279	29 083	27 192	5 862
Extraordinära kostnader				
Förlust från försäljning av aktier och jordområden	21 074	2 505	19 014	1 244
Koncernbidrag till Leijonajakelu Oy			7 600	2 200
Avskrivning av intressebolags aktiva	16 298			
Övriga extraordinära kostnader		771		276
Sammanlagt	37 372	3 276	26 614	3 720

(1 000 mk)	KONCERNEN 1997	KONCERNEN 1996	MODERBOLAGET 1997	MODERBOLAGET 1996
5. DIREKTA SKATTER				
För räkenskapsperioden	117 092	88 346	101 409	76 530
För tidigare räkenskapsperioder	-5 035	317	-2 520	2 352
Förändring i latent skatteskuld	-14 639	-15 335		
Sammanlagt	97 418	73 328	98 889	78 882

(Mmk)	Anskaffningsutgift 1.1	Ökning 1.1-31.12	Minskning 1.1-31.12	Anskaffningsutgift 31.12	Ackumulerade avskrivningar enligt plan 31.12	Bokf.-värde 31.12
6. IMMATERIELLA OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR						
Koncernen						
Immateriella rättigheter	68,2	26,4	-10,7	83,9	46,7	37,2
Övriga utgifter med lång verkningstid	106,0	8,0		114,0	71,1	42,9
Jordområden	243,6	97,7	-46,7	294,6		294,6
Byggnader och konstruktioner	859,7	78,9	-51,4	887,2	204,1	683,1
Maskiner och inventarier (Inklusive förskottsbetalningar)	1 267,6	106,8	-28,7	1 345,7	962,5	383,2
Sammanlagt	2 545,1	317,8	-137,5	2 725,4	1 284,4	1 441,0
Maskiner och inventarier						309,6
Moderbolaget						
Immateriella rättigheter	67,9	9,1	-10,7	66,3	45,0	21,3
Övriga utgifter med lång verkningstid	84,8	7,8		92,6	70,5	22,1
Jordområden	47,4		-0,7	46,7		46,7
Byggnader och konstruktioner	269,3	78,9	-1,0	347,2	60,9	286,3
Maskiner och inventarier (Inklusive förskottsbetalningar)	1 242,9	90,6	-28,1	1 305,4	939,8	365,6
Sammanlagt	1 712,3	186,4	-40,5	1 858,2	1 116,2	742,0
Maskiner och inventarier						302,9

(1 000 mk)	KONCERNEN 1997	KONCERNEN 1996	MODERBOLAGET 1997	MODERBOLAGET 1996
7. ANLÄGGNINGSTILLGÅNGARNAS BESKATTNINGSVÄRDEN				
Jordområden	126 583	131 656	61 520	61 695
Byggnader	227 736	241 764	73 858	69 649
Aktier och andelar	961 219	661 742	860 518	573 817
Aktier och andelar, dotterbolag			876 615	765 580
Sammanlagt	1 315 538	1 035 162	1 872 511	1 470 741
8. AKTIER OCH LÅNEFORDRINGAR SOM INGÅR I LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR				
Koncernbolag				
Aktier			1 026 263	1 000 439
Lånefordringar			277 443	315 636
Sammanlagt			1 303 706	1 316 075
Intressebolag				
Aktier	803 064	163 608	497 314	61 617
Lånefordringar	56 754	78 333	56 754	45 889
Sammanlagt	859 818	241 941	554 068	107 506
9. VÄRDERINGSPOSTER				
Ej intäktsförda kursvinster 1.1	11 890	10 203	11 890	10 203
Förändring 1.1-31.12	-11 890	1 687	-11 890	1 687
Ej intäktsförda kursvinster 31.12	0	11 890	0	11 890
10. FINANSIERINGSTILLGÅNGAR				
Fordringar från koncernbolagen				
Försäljningsfordringar			16 110	268
Lånefordringar			4 968	8 067
Aktiva resultatregleringar			7 760	5 379
Sammanlagt			28 838	13 714

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
(1 000 mk)	**1997**	1996	**1997**	1996
11. FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL				
Bundet eget kapital				
Uppskrivningsfond 1.1	532 182	563 467		
Minskning i samband med försäljning	-9 490	-31 285		
Uppskrivningsfond 31.12	522 692	532 182	0	0
Fritt eget kapital				
Fritt eget kapital 1.1	1 644 863	1 439 947	1 633 099	1 439 239
Utdelning	-12 651	-10 120	-12 651	-10 120
Överföring av vinstmedel till donationsreserv	-500	-500	-500	-500
Förändring i omräkningsdifferensen i dotterbolagens eget kapital	37 853	-41 697		
Räkenskapsperiodens vinst	416 858	257 233	271 293	204 480
Fritt eget kapital 31.12	2 086 424	1 644 863	1 891 241	1 633 099
Utdelningsbart fritt eget kapital	1 668 478	1 184 645		

Moderbolagets aktiekapital enligt olika aktieslag	**1997**	**1997**	1996	1996
	st.	tmk	st.	tmk
K-aktier	232 866	23 287	232 866	23 287
E-aktier	231 269	23 127	231 269	23 127

Inlösta aktier	st.
K-aktier	4 000
E-aktier	38 450

12. TILLÄMPADE VALUTAKURSER

	1997	1996
CHF	3,7258	3,4392
NLG	2,6861	2,6624
USD	5,4207	4,6439

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
(1 000 mk)	**1997**	1996	**1997**	1996
13. FRÄMMANDE KAPITAL				
Skulder som förfaller till betalning efter fem år eller senare				
Pensionslån	242 175	239 154	242 175	239 154
Sammanlagt	242 175	239 154	242 175	239 154
Skulder till koncernbolagen				
Leverantörsskulder			30 274	30 646
Passiva resultatregleringar			8 238	5 663
Övriga kortfristiga skulder			154 433	137 984
Sammanlagt			192 945	174 293

14. STÄLLDA PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

För egna skulder				
Panter	50 584	48 377	50 584	48 359
Inteckningar i jordområden och byggnader	10 000	110 000		
Sammanlagt	60 584	158 377	50 584	48 359
För andra				
Borgensförbindelser	10 427	10 812	10 427	10 812
Sammanlagt	10 427	10 812	10 427	10 812

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
(1 000 mk)	**1997**	1996	**1997**	1996
Övriga egna ansvarsförbindelser				
Pensionsansvar	330	592	330	592
Övriga ansvarsförbindelser	1 120	1 125		
Sammanlagt	1 450	1 717	330	592
Sammanlagt				
Panter	50 584	48 377	50 584	48 359
Inteckningar i jordområden och byggnader	10 000	110 000		
Borgensförbindelser	10 427	10 812	10 427	10 812
Pensionsansvar	330	592	330	592
Övriga ansvarsförbindelser	1 120	1 125		
Sammanlagt	72 461	170 906	61 341	59 763

15. PENSIONSÅTAGANDEN FÖR LEDNINGEN

Styrelseordföranden och de övriga styrelsemedlemmarna i Sanoma Corporations tjänst är berättigade till pension enligt pensionsstiftelsen Sanoma Osakeyhtiön Eläkesäätiös stadgar.

16. DERIVATAVTAL

Koncernen har inga betydande derivatavtal.

17. KONCERNENS OCH MODERBOLAGETS AKTIEINNEHAV 31.12.1997

Koncernbolag

(1 000 mk)	Koncernens ägar- och röstetals-andel %	Koncernens andel i eget kapital	Moder-bolagets ägarandel %	Av moderbolaget ägda aktier och andelar st.	nom. värde	bokf.värde	Resultat enligt senaste bokslut vinst/förlust 1)
Kiinteistö Oy Erottajankatu 9-11	89,42	22 854	89,42	3 289	329	52 219	-72
Kiinteistö Oy Korkeavuorenkatu 30	100,00	12 642	100,00	4 644	3 000	14 955	8 988
Kiinteistö Oy Miekkakala	97,84	77 561	97,84	15 866	63 464	74 570	108
Kiinteistö Oy Myllymäenpolku	100,00	15 769	100,00	46 500	29 574	15 074	179
Kiinteistö Oy Myllymäentie	100,00	69 962	100,00	34 215	66 001	66 001	40
Kiinteistö Oy Sanomalan Keskusalue	100,00	105 163	100,00	69 940	159 002	103 002	989
Kiinteistö Oy Vantaan Isotammi	100,00	4 700	100,00	47 000	4 700	4 700	-
Kiinteistö Oy Vantaan Kuningastie	100,00	3 000	100,00	30 000	3 000	3 000	-
Kiinteistö Oy Vantaan Valtatie 3	100,00	35 641	100,00	68 500	42 402	35 002	-19
Nytnet Oy	100,00	13	100,00	300	15	25	0
Helsingin Päivälehti Oy	100,00	24	100,00	15	15	15	0
Hyvinkään Jakajat Oy	100,00	18	100,00	15	15	15	0
Lastannet Holding B.V.	100,00	79 579	100,00	140 000	NLG 140	80 401	36
Lehtikuva Oy	100,00	7 548	100,00	75 000	750	1 025	3 421
Leijonajakelu Oy	100,00	6 294	100,00	200	2 000	6 000	46
Monsaksenpolun Kiinteistö Oy	100,00	57 125	100,00	41 000	41 000	41 000	4 540
Päiväverkko Oy	100,00	50					-
Sanoma Finance AG	100,00	530 040	100,00	1 090 000	CHF 109000	417 156	51 625
Sanoma, Inc.	100,00	5 005	100,00	100	USD 10	4 854	21
Sanomain Huoneisto ja Kiinteistöholding Oy	100,00	62 498	100,00	62 000	62 000	62 213	-1 124
Startel Oy	90,00	28 304	100,00	450 000	45 000	45 000	-18 551
Tiikerijakelu Oy	100,00	16	100,00	1 500	15	19	0
Tampereen Sanomain Oy	100,00	13	100,00	1 500	15	16	0
ECI Communications AG	100,00	8 504					253
Sammanlagt						1 026 262	

1) Fastighetsbolagens resultat motsvarar de officiella boksluten där avskrivningarna är beräknade enligt NSL. I koncernbokslutet har avskrivningarna omräknats till avskrivningar enligt plan.

Intressebolag

(1 000 mk)	Koncernens ägarandel %	Koncernens röstetalsandel %	Koncernens andel i eget kapital	Moderbolagets ägarandel %	Av moderbolaget ägda aktier och andelar st.	nom. värde	bokf.värde	Resultat enl. senaste bokslut vinst/förlust
As. Oy Ilkantie 13	45,15	45,15	2 914	45,15	545	2 932	2 932	16
As. Oy Laajavuorenkuja 3	41,04	41,04	12 894	41,04	6 304	12 923	12 923	-32
Etelä-Karjalan Jakelu Oy	20,00	20,00	30					1
Helsinki Media Company Oy	40,00	40,00	220 256					234 955
Keskiaukeama Oy	33,33	33,33	778	33,30	25	25	256	881
Keski-Suomen Media Oy	21,73	21,73	19 277	21,73	10 865	5 433	15 211	*) 21 838
Kiinteistö Oy Helsingin Uudenmaankatu 16-20	25,12	25,12	4 013					**) 19
Kymen Lehtimedia Oy	44,00	44,00	38 603	44,00	16 830	1 683	26 083	55 396
Rautakirja Oyj	22,94	23,42	236 268	22,94	1 486 249	29 725	202 020	*) 167 800
Finska Notisbyrån Ab	20,78	20,78	5 796	20,78	31 663	380	134	3 175
Vantaan Sahakari Oy	20,00	20,00	4 628	20,00	1 000	1	3 203	**) 7
Werner Söderström Oy	20,06	20,10	229 747	20,06	2 407 798	24 078	234 551	*) 151 300
Sammanlagt							497 314	

*) Bokslut 31.12.96
**) Bokslut 31.3.97

Övriga aktier och andelar

(1 000 mk)
Övriga aktier och andelar, moderbolaget

	Moderbolagets ägarandel %	Av moderbolaget ägda aktier och andelar st.	nom. värde	bokf.värde
UPM-Kymmene Oyj	0,60	1 633 388	16 334	56 715
Övriga				13 527
				70 242
Aktier i bostadsbolag				11 005
Sammanlagt				81 247

Övriga aktier och andelar, koncernbolagen

	bokf.värde
Aktier i bostads- och fastighetsbolag	90 103
Övriga	131
Sammanlagt	90 234
Övriga aktier och andelar, koncernen	171 481

Sanoma Corporations resultaträkning

(1 000 mk)	1.1-31.12.1997	1.1-31.12.1996
Omsättning	1 858 940	1 748 278
Rörelsens övriga intäkter	17 023	16 920
Kostnader	-1 548 162	-1 492 040
Driftsbidrag	327 800	273 159
Avskrivningar	-126 467	-121 492
Rörelsevinst	201 333	151 667
Finansiella intäkter och kostnader	128 666	83 465
Vinst före extraordinära poster, reserveringar och skatter	329 999	235 132
Extraordinära intäkter och kostnader	578	2 141
Vinstpremie till personalfonden	-16 419	-13 154
Vinst före reserveringar och skatter	314 159	224 119
Ökning av avskrivnings-differensen	-42 979	-22 921
Upplösning av frivilliga reserver	99 002	82 164
Direkta skatter	-98 889	-78 882
Räkenskapsperiodens vinst	271 293	204 480

Finansieringsanalys

(Mmk)	KONCERNEN 1997	KONCERNEN 1996	MODERBOLAGET 1997	MODERBOLAGET 1996
Rörelse				
Internt tillförda medel				
Driftsbidrag	431,7	359,4	327,8	273,2
I driftsbidraget ingående vinst/förlust på försäljning av anläggningstillgångar	-1,3	-2,5	-1,2	-2,2
Andel av intressebolags resultat	-81,4	-43,6		
Finansiella intäkter och kostnader	174,5	109,9	128,7	83,5
Extraordinära poster	2,4	3,6	-2,3	0,8
Vinstpremie	-23,8	-19,5	-16,4	-13,2
Skatter	-97,4	-73,3	-98,9	-78,9
Summa internt tillförda medel	404,6	334,1	337,7	263,2
Förändring i rörelsekapitalet				
Omsättningstillgångar, ökning (-), minskning (+)	-13,3	17,4	-13,3	17,4
Kortfristiga affärsfordringar, minskning (+)	48,6	56,9	40,4	94,9
Övriga kortfristiga placeringar, ökning (-), minskning (+)	134,8	-163,9	172,8	-172,7
Räntefria kortfristiga skulder, ökning (+), minskning (-)	36,2	-43,3	35,4	-29,8
	206,3	-132,9	235,3	-90,2
Kassaflöde från rörelsen	610,9	201,2	572,9	173,0
Investeringar				
Bruttoinvesteringar	-586,2	-116,5	-510,8	-206,2
Vinst på försäljning av anläggningstillgångar	92,0	37,4	58,7	75,1
	-494,2	-79,1	-452,1	-131,1
Kassaflöde före finansieringen	116,7	122,1	120,9	41,9
Finansiering				
Långfristiga fordringar, ökning (-), minskning (+)	-48,3	-35,5	-60,1	26,3
Kortfristiga lån, ökning (+)	11,6		11,6	
Långfristiga lån, ökning (+)	315,8	0,6	315,8	
Långfristiga lån, minskning (-)	-371,6	-69,3	-355,2	-55,1
Utdelning, kontant	-12,7	-10,1	-12,7	-10,1
Donationer	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Omräkningsdifferens	37,9	-41,7		
Övriga finansiella poster	5,0	-11,4		
	-62,8	-167,9	-101,0	-39,4
Likvida medel enligt finansieringsanalysen, ökning (+), minskning (-)	53,9	-45,8	19,8	2,5
Likvida medel enligt balansräkningen, ökning (+), minskning (-)	53,9	-45,8	19,8	2,5

Sanoma Koncernens nyckeltal

(Mmk)	1997	1996
Verksamhetsvolym		
Omsättning	1 949	1 824
Förändring i procent	7	1
Bruttoinvesteringar	586	116
i procent av omsättningen	30	6
Balansomslutning	3 613	3 186
Extraordinära intäkter och kostnader	103	26
Medelantal anställda	1 769	1 737
Tidningsbud	1 585	1 614
Lönsamhet		
Driftsbidrag	432	359
i procent av omsättningen	22	20
Rörelseresultat	288	222
i procent av omsättningen	15	12
Resultat före extraordinära poster *)	409	305
i procent av omsättningen	21	17
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter	512	331
i procent av omsättningen	26	18
Årsresultat	417	257
i procent av omsättningen	21	14
Avkastning på eget kapital (ROE)*)	13	11
Avkastning på investerat kapital (ROI)*)	15	13
Finansiell ställning		
Likviditet (current ratio)	1,3	1,9
Soliditet, %	76	73
Räntebärande främmande kapital	370	386

*) Exklusive vinstpremien till personalfonden.

Förslag till vinstdisposition

Räkenskapsperiodens vinst uppgår till 271 292 851,57 mk. Med de balanserade vinstmedlen på 8 039 276,63 mk från året innan uppgår de ackumulerade vinstmedlen till sammanlagt 279 332 128,20 mk.

Styrelsen föreslår att vinstmedlen ovan disponeras enligt följande	279 332 128,20 mk
- 100,00 mk utdelas per aktie, totalt	42 168 500,00 mk
- överförs till dispositionsfonden	228 000 000,00 mk
- överförs till donationsfonden och ställs till styrelsens förfogande	1 000 000,00 mk
- varvid återstoden	8 163 628,20 mk

kvarlämnas bland balanserade vinstmedel. Styrelsen föreslår vidare att den befullmäktigas att använda fritt eget kapital för betalning av skatter under år 1998.

Koncernens fria kapital uppgår till 2 086 423 654,42 mk, av vilket 1 668 477 801,90 mk är utdelningsbart. Den ovan föreslagna utdelningen begränsas sålunda inte av koncernens fria kapital.

Om bolagsstämman omfattar ovannämda förslag kommer bolagets eget kapital att vara fördelat på följande sätt:

Aktiekapital	46 413 500,00 mk
Dispositionsfond	1 839 908 411,18 mk
Donationsfond	1 000 000,00 mk
Balanserade vinstmedel	8 163 628,20 mk

Helsingfors den 18 februari 1998

Aatos Erkko
Ordförande

Heikki Tikkanen
Vice ordförande

Robert Castrén

Jane Erkko

L.J. Jouhki

Seppo Kievari

Robin Langenskiöld

Rafaela Noyer

Jaakko Rauramo

Kalle Salonen

Jarmo Toivanen

Revisionsberättelse

Till Sanoma Corporations aktieägare

Vi har granskat Sanoma Corporations bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1 - 31.12.1997. Bokslutet som avgivits av styrelsen och verkställande direktören omfattar verksamhetsberättelse samt koncernens och moderbolagets resultaträkning, balansräkning och bokslutskommentarer. Efter utförd granskning avger vi vårt utlåtande om bokslutet och förvaltningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Bokföringen, de tillämpade redovisningsprinciperna och innehållet i bokslutet samt bokslutspresentationen har härvid granskats i tillräcklig omfattning för att få bekräftat att bokslutet till sina väsentliga delar är riktigt uppgjort. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett huruvida styrelsen och verkställande direktören handhaft förvaltningen av bolagets angelägenheter i enlighet med stadgandena i aktiebolagslagen.

Enligt vår mening är bokslutet uppgjort enligt bokföringslagen och övriga stadganden och bestämmelser om hur bokslut skall uppgöras. Bokslutet ger på sätt som avses i bokföringslagen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet och ekonomiska ställning. Bokslutet inklusive koncernbokslut kan fastställas och moderbolagets styrelsemedlemmar samt verkställande direktör kan beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden. Styrelsens förslag till disposition av balansräkningens fria egna kapital beaktar stadgandena i aktiebolagslagen.

Helsingfors den 4 mars 1998

Antti Helenius
CGR

Pekka Nikula
CGR

Organisation 1.1.1998

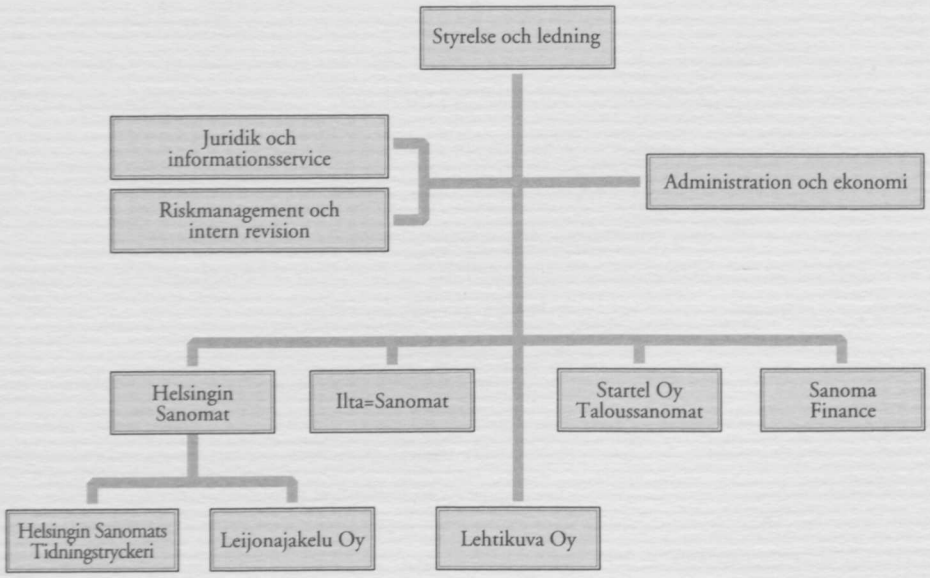

Sanomahuset uppförs invid Posthuset och Museet för nutidskonst.

Verkställande direktör Sakari Almi

Ansvarig chefredaktör Antti-Pekka Pietilä

Startel Oy / Taloussanomat

STARTEL OY

Startel Oy grundades 1997 för att ge ut finanstidningen Taloussanomat och ha hand om nyhetsbyrån Startels verksamhet. Tidningen ökade sin upplaga under slutet av året i enlighet med de uppsatta målen. Taloussanomats annonsförsäljning överträffade klart förväntningarna.

STARTEL OY är ett starkt diversifierat medieföretag som producerar elektroniska finansinformationstjänster och ger ut en finanstidning.

Startel Oy bildades den 1 juli 1997 då ekonomiska nyhetsbyrån Startel övergick från Helsinki Media Company Oy till Sanoma Koncernen. Den 3 september blev det i Åbo baserade tidningsförlaget TS-Yhtymä Oy som ger ut tidningen Turun Sanomat delägare i Startel med en andel på 10 procent.

Till Startel Oy:s styrelse hör verkställande direktör Jaakko Rauramo som ordförande, verkställande direktör Keijo Ketonen från TS-Yhtymä Oy, förläggare Seppo Kievari, direktör Kerstin Rinne, verkställande direktör Sakari Almi och ansvarig chefredaktör Antti-Pekka Pietilä. Sakari Almi utsågs den 1 juli till verkställande direktör för Startel.

År 1997 präglades Startel Oy:s verksamhet av satsningarna på att etablera bolaget, bygga upp organisationen, rekrytera och inskola personal, samordna de elektroniska tjänsterna och finanstidningen samt starta finanstidningen och nätversionen.

Under perioden 1.7-31.12.1997 omsatte Startel Oy 11,4 miljoner mark, varav drygt 8 miljoner kom från de elektroniska tjänsterna. Bolaget redovisade en rörelseförlust på 18,9 miljoner mark på grund av etableringskostnaderna för företaget och framför allt finanstidningen Taloussanomat. Omsättningen väntas öka snabbt 1998, men resultatet beräknas fortfarande bli negativt. Om fem år beräknas omsättningen vara uppe i ca 100 miljoner mark varvid också resultatet blir positivt. Om fem år väntas de elektroniska tjänsterna stå för ca 30 procent av omsättningen.

Vid utgången av 1997 hade Startel Oy 71 fast anställda eller visstidsanställda. För att klara sig med en så liten och effektiv kärnorganisation som möjligt har bolaget köpt administrativa, juridiska och ekonomiska tjänster samt upplage- och trycktjänster av Sanoma Koncernen. På detta sätt har bolaget rustat sig för hårdnande konkurrens och eventuella stora förändringar på marknaden. I lönepolitiken tillämpas motiverande prestationslön som tar hänsyn till både företagets resultatutveckling och individuella prestationer.

Redaktionssekreterare Eija Erkkilä har en central plats på Taloussanomats redaktion.

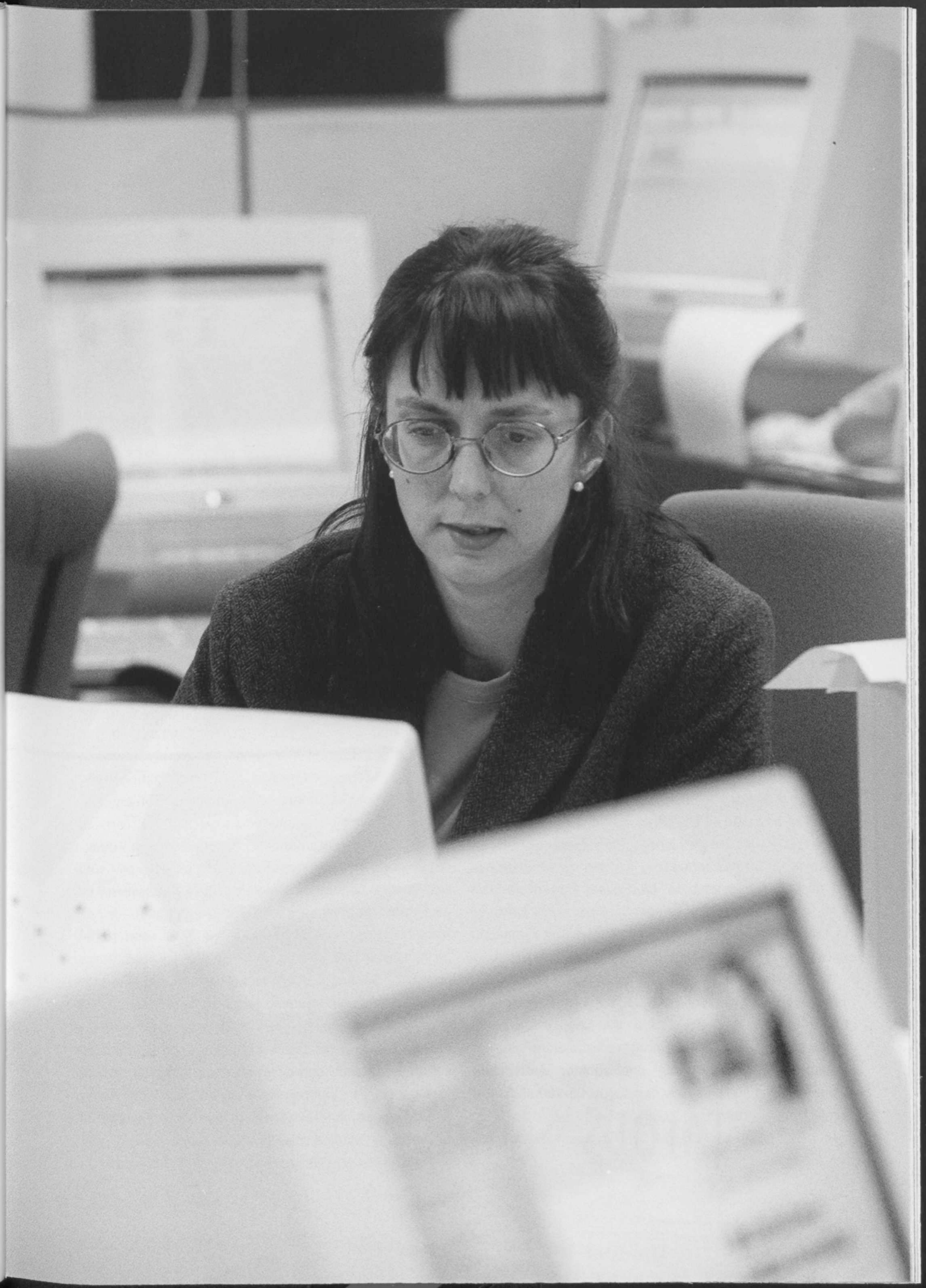

LAUANTAI
TALOUS SANOMAT
Daimler-Benz ei usko
TALOUS SAN

NYHETSBYRÅN STARTEL

Under verksamhetsåret omorganiserades nyhetsbyråns verksamhet. Nyhetsbyrån stärkte sina konkurrensfördelar genom att inleda samarbete med den amerikanska ekonomiska nyhetsbyrån Bloomberg.

NYHETSBYRÅN Startel har specialiserat sig på finansinformation och ekonominytt för näringslivet. Den ekonomiska nyhetsbyrån anlitas av finländska banker, bankirfirmor, aktiemäklare, valuta- och räntedealers, företagsekonomer och medieföretag.

Nyhetsbyrån Startel producerar och förmedlar analytisk och kundanpassad finansiell information och ekonominytt, både i realtid och i uppdaterad form.

Realtidsinformationen distribueras via kabelnät, satellitförbindelser och Internet. Den uppdaterade informationen förmedlas också via fasta linjer till kundernas interna datanät. Som samarbetspartner anlitas ICL Data Oy som utvecklar programvaran.

I september tecknade nyhetsbyrån ett samarbetskontrakt med den amerikanska ekonominyhetsbyrån Bloomberg Plc. Startel utnyttjar material från Bloomberg i sitt eget nyhetsmaterial och vid produktionen av finansiell information.

TALOUSSANOMAT

Under hösten 1997 inrättades Taloussanomats redaktion, tekniska avdelning, annonsförsäljnings- och upplageorganisationer.

I JANUARI 1997 startade Sanoma Koncernen ett projekt med sikte på att börja ge ut en femdagarstidning för näringslivet. Målet var att skapa en seriös och analytisk tidning med läsarvänligt perspektiv. Som målgrupp definierades alla ekonomiskt intresserade finländare som har användning för seriös finansinformation till underlag för beslut i affärslivet och privat. Tanken bakom den nya tidningen är att ekonomiska insikter får ökad betydelse och större inflytande, medan däremot det politiska beslutsfattandets betydelse avtar.

I och med att EU tar steget över till den ekonomiska och monetära unionen EMU förändras företagens behov av finansiell information, när EMU-länderna successivt inför gemensam valuta och centraliserad finans- och penningpolitik. Samtidigt ökar medborgarnas ansvar för deras privata ekonomi, vilket innebär större behov av information.

I april gick företaget ut med information om sina planer på att starta finanstidningen Taloussanomat. Till ansvarig chefredaktör utsågs Antti-Pekka Pietilä.

Första numret av Taloussanomat kom ut den 18 november. Samtidigt lanserades också en nätversion av tidningen, Verkko-Taloussanomat. Förutom finansartiklarna innehåller nätversionen bakgrundsinformation och databankstjänster som utvecklats i samråd med TT-Tietopalvelut Oy.

Taloussanomat samarbetar med den brittiska finanstidningen Financial Times och anlitar dess internationella notis- och artikelservice.

Av de tio första numren av Taloussanomat distribuerades i november 120 000 exemplar till de viktigaste målgrupperna runt om i landet.

Taloussanomat erbjuder finländska läsare högaktuella ekonominyheter samt seriös, välstrukturerad bakgrundsinformation som möjliggör ett djupare perspektiv. Nyhetsmaterialet belyser de ekonomiska transaktionerna och beslutsfattandet i ekonomiska frågor samt jämför den ekonomiska utvecklingen i Finland med den europeiska och internationella utvecklingen.

Finanstidningen utkommer fem dagar i veckan, från tisdag till lördag. Lördagsnumret behandlar främst privatekonomi, placeringar, konsumtion och frågor med anknytning till livsstil.

Taloussanomats konkurrensposition förstärks tack vare möjligheten att utnyttja nyhetsbyrån Startels professionella tjänster och marknadsinformation. All marknadsinformation och allt nyhetsmaterial som Startel Oy producerar är i elektronisk form och kan därigenom bearbetas och anpassas för olika distributionskanaler. Utgivningsdagarna från tisdag till lördag är likaså en konkurrensfördel. Taloussanomat bärs ut på morgonen i Nyland, Åbo, Lahtis och Tammerfors.

Tidningen trycktes i 30 000 exemplar och delades ut till systematiskt utvalda målgrupper.

Under verksamhetsåret utvecklades Taloussanomats annonsförsäljning utmärkt. I slutet av året hade nätversionen Verkko-Taloussanomat drygt 8 000 registrerade användare. En årsprenumeration på Taloussanomat kostade 900 mark.

Redaktör Jarkko Vesikansa arbetar på Taloussanomats redaktion.

Fastighetsverksamheten och Sanomahuset

FASTIGHETSVERKSAMHETEN

Efterfrågan på kontors- och affärslokaler i Helsingfors innerstad ökade ytterligare och hyrestrenden pekade fortsatt uppåt. Detta bidrog till att ett stort antal nybyggnadsprojekt offentliggjordes under verksamhetsåret. För första gången på flera år gjordes också många betydande affärer i fastighetsbranschen.

I januari avyttrade Sanoma Koncernen aktiestocken i fastighetsaktiebolaget Skillnadsgatan 15-17 till Jubileumsfonden för Finlands självständighet, Sitra för 65 miljoner mark. Sanoma Koncernen stannade kvar som hyresgäst i fastigheten. Andra lägenheter och fastigheter såldes för ca 10 miljoner mark.

Våren 1997 inleddes en sanering av fastighetsaktiebolaget Högbergsgatan 30. I den anrika byggnaden ritad av arkitekt K.A. Wrede på 1890-talet inreddes moderna lokaler på över 2 000 kvadratmeter. I september uthyrdes största delen av byggnaden till Startel Oy och Taloussanomat.

SANOMAHUSET

Grundentreprenaden för Sanoma Koncernens kontorsnybygge, Sanomahuset, är ett av de största och tekniskt mest avancerade projekten i sitt slag som någonsin genomförts i Helsingfors innerstad. Även planläggnings- och tillståndsförfarandet har varit en mångfacetterad process. Stadsplaneändringen för det nya kvarteret på Tölöviken och stadsplanen för Sanomahusets tomt trädde i kraft den 4 april 1997 då Högsta förvaltningsdomstolen förkastade den besvärsskrift som anförts mot stadsplaneändringen.

Köpebrevet beträffande Sanomahusets tomt undertecknades den 3 september 1997 och tomten övergick - i Sanoma Koncernens ägo. Köpeskillingen utgjorde 107,5 miljoner mark.

I samband med grundläggningen sanerades Sanomahusets tomt från gamla förorenade jordmassor enligt miljöcentralens anvisningar. Arbetet lyckades utmärkt, och i januari 1998 fick Sanomahuset av Helsingfors stads byggnadsnämnd ett särskilt omnämnande för professionell och mönstergill skötsel av byggplatsen.

Byggnadsarbetena på Sanomahuset handhas av tiotals entreprenörer som står i kontraktsförhållande direkt med Sanoma Koncernen. För huvudentreprenaden svarar CM-Urakointi Oy i egenskap av projektledare. NCC-Puolimatka Oy ansvarar för grundentreprenaden och PPTH-Teräs Oy för stålstommen. Glaselementen levereras av Länsilasi Oy medan Teräselementti Oy utför fasadentreprenaden.

Hösten 1999 flyttar redaktionerna för Helsingin Sanomat, Ilta=Sanomat och Taloussanomat samt Sanoma Koncernens ledning och administration in i Sanomahuset. Inredningsplaneringen startades vid årsskiftet 1997-98.

Sanomahusets glastäckta atrium samt affärs- och servicelokaler bildar en ny, pulserande aktivitets- och affärsplats i Helsingfors innerstad. Marknadsföringen av affärslokaler inleds våren 1998.

PERSONAL

För fastighetsverksamheten och byggandet av Sanomahuset ansvarar fastighetsdirektör Pekka Toropainen. Enheten har sammanlagt 20 anställda.

Sanoma Finance

UNDER 1997 preciserades Sanoma Koncernens placeringsstrategi genom att man bildade resultatenheten Sanoma Finance som ansvarar för placeringsverksamheten. Organisationsreformen trädde i kraft den 1 januari 1998.

Sanoma Finance har som mål att med rimlig risktagning uppnå god kapitalavkastning på lång sikt. Strategin bygger på systematisk och långsiktig förvaltning av en portfölj med tonvikt på europeiska och nordamerikanska börsaktier.

Under verksamhetsåret uppvisade enheten ett gott resultat, främst till följd av de gynnsamma betingelserna i början av året och undervikt på de asiatiska marknaderna. Vid utgången av verksamhetsåret var placeringsportföljen värd ca 800 miljoner mark. Aktiernas andel var ca 75 procent och de räntebärande instrumentens ca 25 procent. Resultatet av Sanoma Finances placeringsverksamhet redovisas bland finansiella intäkter och kostnader i resultaträkningen.

Resultatenhetens operativa ledning handhas av direktör Nils Ittonen.

Fr.v. direktör Kerstin Rinne, vice verkställande direktör Martti Ojares samt direktörerna Pekka Toropainen och Nils Ittonen.

PERSONALFONDENS VERKSAMHET

ÅR 1997 övergick Sanoma Koncernen till att tillämpa bokförda avskrivningar enligt plan i sitt vinstpremiesystem. Vinstpremien kan därför enklare härledas ur koncernens officiella resultaträkning. Vinstpremien utgör 20 procent av rörelsevinsten i koncernbolagen i Finland med avdrag för en fastställd minimiavkastning. Minimiavkastningen är en procentuell andel av omsättningen som fastställs varje år och som varierar med räntenivån på marknaden. Vinstpremien till anställda fastställs i proportion till den individuella APL-lönen. Medlemmar i fonden är Sanoma Corporations, Lehtikuva Oy:s och Leijonajakelu Oy:s anställda.

Personalfondens fullmäktige har fattat beslut om att ändra stadgarna så att en fondmedlem som utnyttjar sin rätt att ta ut 15 procent av sin fondandel kan välja att ta ut hela andelen eller bara en del därav. Stadgeändringen ökar systemets flexibilitet och motsvarar bättre de anställdas behov.

Placeringsverksamheten sköts av utomstående förmögenhetsförvaltare i enlighet med de anvisningar som personalfondens styrelse utfärdat. Under det gångna räkenskapsåret har aktiernas andel av placeringsportföljen utökats, eftersom aktieplaceringar visat sig ge den bästa avkastningen på längre sikt. För att sprida riskerna har fonden placerat i både inhemska och utländska aktier. I slutet av december 1997 utgjorde aktierna 49 procent av fondens samtliga placeringar. Styrelsen rapporterar regelbundet till fondens fullmäktige om resultatet av placeringsverksamheten.

Vid utgången av räkenskapsperioden 1.4.1996-31.3.1997 uppgick fondens tillgångar till 94 miljoner mark och antalet medlemmar till 5 164. I medlemsantalet har medräknats personer som avgått ur koncernens tjänst men som fortfarande hör till fonden. Drygt tre fjärdedelar av de uttagsberättigade medlemmarna utnyttjade sin rätt att ta ut medel ur fonden, vilket är något mindre än föregående år. Medlemmarna tog ut sammanlagt 9,8 miljoner mark av sina fondandelar. Till fondmedlemmar som avgått ur företagets tjänst betalades som slutandel 4,4 miljoner mark.

Den vinstpremie som Sanoma Koncernen utbetalar till personalfonden på basis av 1997 års resultat är större än föregående år, 23,8 miljoner mark.

SANOMA KONCERNENS PERSONALFOND, KUMULATIVT

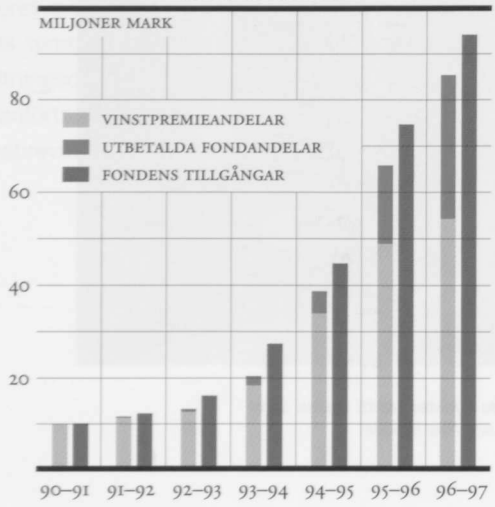

SANOMA KONCERNENS UTDELNING SAMT VINSTPREMIER TILL PERSONALFONDEN

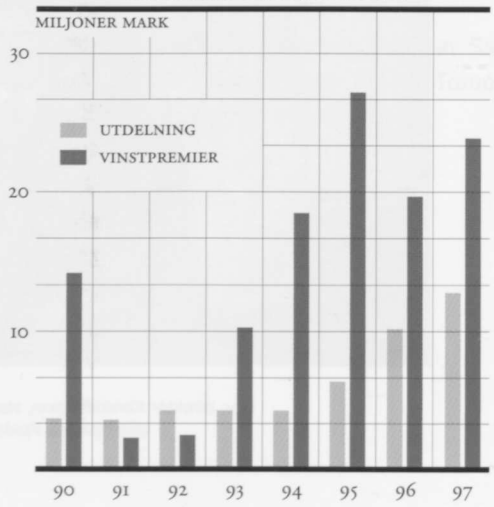

FULLMÄKTIGE

Bokarbetare
Jouko Vanninen, ordförande
suppleant: Timo Hänninen
Pentti Hakala
suppleant: Jussi Kovaleff

Redaktionell personal
Esko Nurmi, vice ordförande
suppleant: Jaana Savolainen
Jorma Lindfors
suppleant: Timo Kilpi

Grafiska tjänstemän
Rauha Ekstrand
suppleant: Liisa Koistinen
Tuula Silvennoinen
suppleant: Mirja Pircklén

Tidningsbud
Jukka Yli-Luopa
suppleant: Timo Wickholm
Hannele Wikman
suppleant: Ritva Karhula
Kari Mervasto
suppleant: Daniela Nyberg

Tekniska funktionärer
Matti Tuominen
suppleant: Hannu Tabell

Chaufförer
Vesa-Pekka Meskanen
suppleant: Kauko Willberg

Högre tjänstemän
Irma Aakula

STYRELSE

Anja Valtonen, repr. de grafiska tjänstemännen, ordförande
suppleant: Irja Kukkonen
Hannu Launiala, repr. tidningsbuden, vice ordförande
suppleant: Väinö Kenttälä
Kari Gisselberg, repr. bokarbetarna
suppleant: Christer Grundström
Teemu Luukka, repr. den redaktionella personalen
suppleant: Tellervo Yrjämä-Rantinoja
Juhani Salmi, repr. de tekniska funktionärerna
suppleant: Jukka Myllylä
Ari Salo, repr. chaufförerna
suppleant: Mauri Luostarinen
Martti Ojares, repr. ledningen
suppleant: Markku Mäkijärvi
sekreterare: Liisa Lujanen

FÖRÄDLINGSVÄRDE PER KONCERNANSTÄLLD
1988 –1997

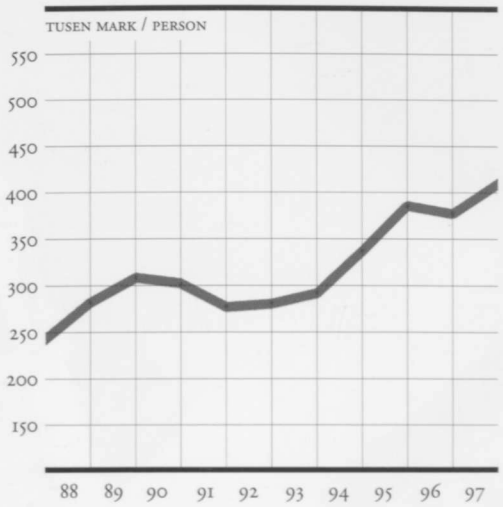

Delegationer 1997

SANOMA KONCERNEN

Arbetsgivarrepresentanter
Jaakko Rauramo
Martti Ojares
Seppo Kievari
Heikki Huhtanen
sekreterare:
Hannele Seppä

Bokarbetare
Kari Gisselberg
Jouko Vanninen
Pentti Hakala
suppleant:
Timo Hänninen

Grafiska tjänstemän
Anja Valtonen
Mirja Pircklén
suppleant: Irja Kukkonen

Tekniska funktionärer
Juhani Salmi
suppleant:
Matti Tuominen

Redaktionell personal
Timo Kilpi
suppleant: Jorma Lindfors
Jarmo Toivanen
suppleant: Esko Nurmi

Chaufförer
Vesa-Pekka Meskanen
suppleant: Ari Salo

LEIJONAJAKELU OY

Arbetsgivarrepresentanter
Anne Nyysti
Matti Honkakangas
Juhani Seles

Tidningsbud
Hannu Launiala
Jukka Yli-Luopa
Juhani Tuomola
Samuli Aalto
Rainer Sillanmäki
Anja Mikkola
Kari Mervasto

Grafiska tjänstemän
Helena Viitanen

LEHTIKUVA OY

Arbetsgivarrepresentanter
Olavi Ahlfors
Aulikki Heikkilä

Redaktionell personal
Mikki Jahnukainen
Marcel Maltzeff
Kimmo Mäntylä

Grafiska tjänstemän
Tuula Niskanen

Redaktör Virpi Hukkanen och grafiker Olli Melender planerar Helsingin Sanomats temabilaga "City plus".

KUPPANUKA
KUPUNKI
Kello ei ehtinyt mennä

Förtroendevalda och arbetarskyddspersonal 1997

FÖRTROENDEVALDA

SANOMA KONCERNEN

Bokarbetare

Huvudförtroendeman Kari Gisselberg
Vice huvudförtroendeman
Jouko Vanninen
Redaktion, sidframställning och systemstöd, Jouko Vanninen
Sidframställning, Ilta=Sanomat, Pentti Käyhkö
Tryckeri, nattskiftet, Pasi Kaskinen
Tryckeri, övriga skift, Tapio Ahonen
Packsal, nattskiftet, Jorma Tikkanen
Packsal, övriga skift, Christer Grundström
Fabriksservice, Ensio Särkkä
Telefonservice, Eeva Hirsimaa

Varkaus tryckeri

Huvudförtroendeman Timo Hänninen
Vice huvudförtroendeman
Tapani Kurki

Forssa tryckeri

Huvudförtroendeman Markku Mäkelä
Vice huvudförtroendeman
Kari Sohlberg

Redaktionell personal

Huvudförtroendeman Jarmo Toivanen
Vice huvudförtroendeman Timo Kilpi
Helsingin Sanomat, Pekka Hakala
Regionalredaktioner, Helsingin Sanomat, Merja Ojansivu
Ilta=Sanomat, Timo Kilpi

Grafiska tjänsteman

Huvudförtroendeman Anja Valtonen
Vice huvudförtroendeman
Irja Kukkonen
Administration, Irja Kukkonen
Annonsmarknadsföring, Rauha Ekstrand
Upplagemarknadsföring, Anja Valtonen
Skyddsfunktion, Jari Kaukinen
Prenumerationsavdelning, Kaisa Nurminen
Marknadsföring, Ilta=Sanomat, Ritva Pettersson

Tekniska funktionärer

Konsultativ kontaktman Juhani Salmi
Vice kontaktman Matti Tuominen
Kontaktman, Helsingfors, Matti Tuominen
Vice kontaktman Jukka Myllylä
Kontaktman, Sanomala, Juhani Salmi
Vice kontaktman Hannu Tabell
Kontaktman, Varkaus, Ari Hassinen
Kontaktman, Forssa, Matti Anttonen

Chaufförer

Huvudförtroendeman
Vesa-Pekka Meskanen
Dagskiftet, Ari Salo
Nattskiftet, Kauko Willberg

LEIJONAJAKELU OY

Tidningsbud

Huvudstadsregionen

Förtroendeman Hannu Launiala
Vice förtroendeman Juhani Tuomola

Övriga Finland

Hyvinge, Samuli Aalto
Järvenpää, Taina Hämäläinen
Kervo, Rainer Sillanmäki
Mäntsälä, Anja Mikkola
Borgå, Kari Mervasto
Pusula, Raija Kilpi

Tjänstemän

Förtroendeman Helena Viitanen
Vice förtroendeman Heidi Honkonen

LEHTIKUVA OY

Huvudförtroendeman Kimmo Mäntylä
Vice huvudförtroendeman
Martti Kainulainen

ARBETARSKYDDSPERSONAL

SANOMA KONCERNEN

Arbetsgivarrepresentant

Skyddschef Jorma Tikkanen

Redaktionell personal

Arbetarskyddsfullmäktig
Johanna Mannila
1:a vice fullmäktig Jaana Savolainen

Grafiska tjänstemän

Arbetarskyddsfullmäktig
Mirja Pircklén
1:a vice fullmäktig Tiina Siltala
2:a vice fullmäktig
Tuula Silvennoinen

Tekniska funktionärer

Arbetarskyddsfullmäktig Erkki Kiema
1:a vice fullmäktig Aimo Harjunen
2:a vice fullmäktig Jukka Myllylä

Bokarbetare

Arbetarskyddsfullmäktig
Pentti Hakala
1:a vice fullmäktig John Wuolanne
2:a vice fullmäktig Ensio Särkkä

Skyddsombud

Sidframställning, John Wuolanne

Telefontjänst, Eeva Hirsimaa
Transport, Ari Salo
Tryckeri, dag- och kvällskiftet,
Martti Sedergren
Tryckeri, nattskiftet, Pentti Hakala
Packsal, dag- och kvällskiftet,
Christer Grundström
Packsal, nattskiftet, Jorma Tikkanen
Verkstad, Sanomala, Ensio Särkkä

FORSSA TRYCKERI
Arbetsgivarrepresentant
Arbetarskyddschef Harri Papinsaari

Bokarbetare
Arbetarskyddsfullmäktig
Kari Sohlberg
Vice fullmäktig Markku Toivonen

Tekniska funktionärer
Arbetarskyddsfullmäktig
Matti Anttonen

VARKAUS TRYCKERI
Arbetsgivarrepresentant
Arbetarskyddschef Mikko Siemann

Bokarbetare
Arbetarskyddsfullmäktig Tapani Kurki
1:a vice fullmäktig Tero Silventoinen
2:a vice fullmäktig Jouni Salmi
Skyddsombudsman Jouni Salmi

Tekniska funktionärer
Arbetarskyddsfullmäktig Ari Hassinen
Vice fullmäktig Jari Hyvärinen

LEIJONAJAKELU OY
Arbetsgivarrepresentant
Skyddschef Matti Honkakangas

Tidningsbud
Arbetarskyddsfullmäktig
Jukka Yli-Luopa
1:a vice fullmäktig Sirkka Turunen
2:a vice fullmäktig Timo Wickholm

Tjänstemän
Arbetarskyddsfullmäktig
Helena Viitanen

Skyddsombud
Haga, Ritva Karhula
Hagnäs, Pentti Linden
Hyvinge, Esa Hakola
Östra centrum, Juhani Tuomola
Järvenpää, Tarja Ylivaikko
Kervo, Leila Saarentaus
Borgå, Hans Maukonen
Hagalund, Risto Parkkinen
Dickursby, Liisa Mykrä

LEHTIKUVA OY
Arbetarskyddschef Aulikki Heikkilä
Arbetarskyddsfullmäktig
Mikki Jahnukainen
1:a vice fullmäktig Leena Pelkonen
2:a vice fullmäktig Marcel Maltzeff

Föreningar, m.m. 1997

Grafiska tjänstemän r.f.
ordförande Lahja Kokkonen

Helsingfors Bokarbetarförening r.f.
ordförande Krister Silfverberg

Sanomas redaktionsavdelning
ordförande Arja Nukarinen

Huvudstadsregionens tidningsbud r.f.
ordförande Hilkka Komolainen

Personalklubben Sanomain Kerho r.y.
ordförande Seppo Lujanen

Pensionärsklubben Sanomain Seniorit
ordförande Pentti Peltomäki

Pensionsstiftelsen Sanoma
Osakeyhtiön Eläkesäätiö s.r.
styrelseordförande Pentti Käyhkö

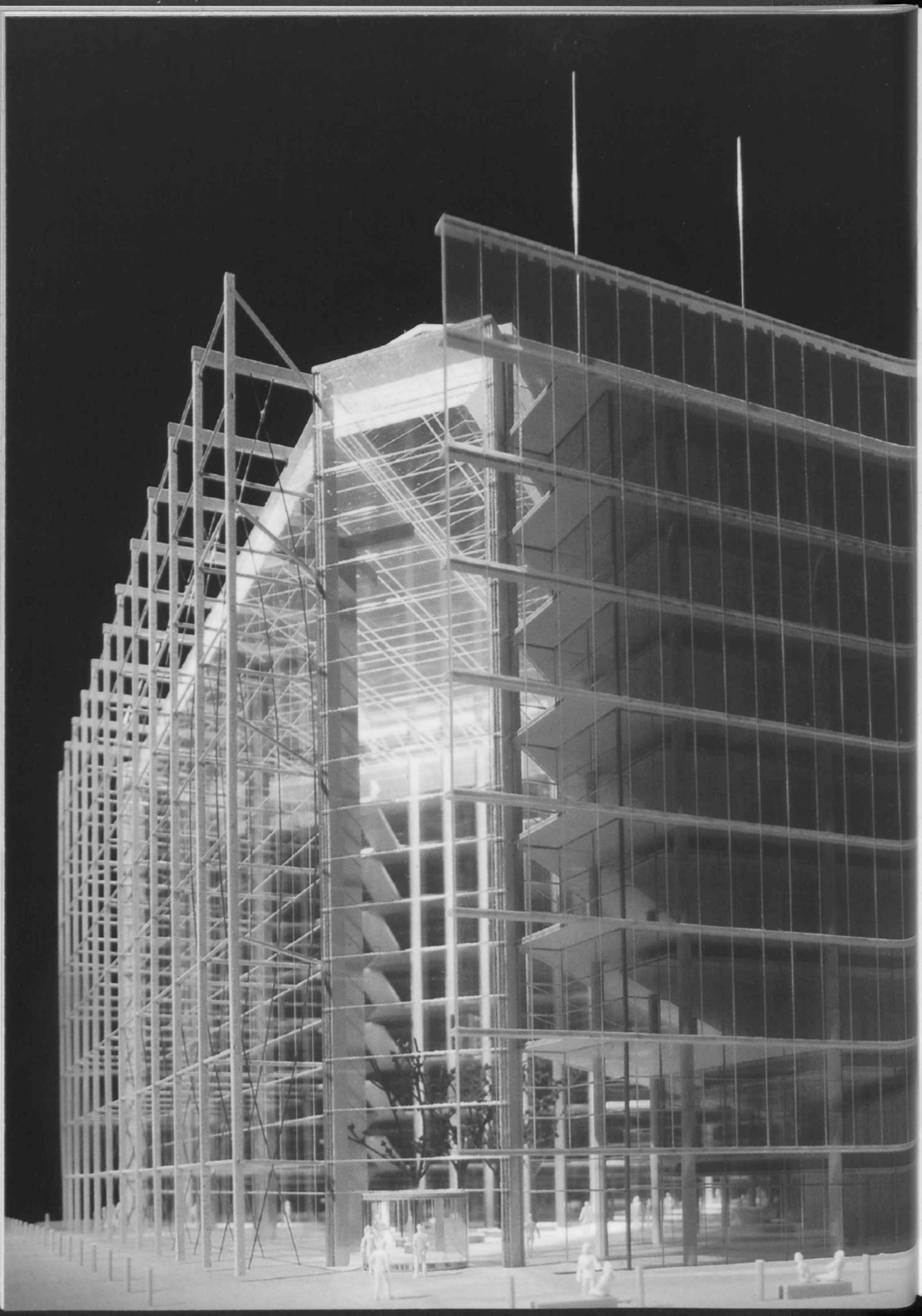

Ledning 1998

STYRELSE
Aatos Erkko, ordförande *(1, 3, 4)*
Heikki Tikkanen, vice ordförande *(1, 2, 3)*
Robert Castrén *(2)*
Jane Erkko
L.J. Jouhki *(2, 4)*
Seppo Kievari
Robin Langenskiöld
Rafaela Noyer
Jaakko Rauramo *(1, 3, 4)*
Kalle Salonen, personalrepresentant
Jarmo Toivanen, personalrepresentant
sekreterare: Kerstin Rinne

1 Medlem i arbetsutskottet
2 Medlem i löneutskottet
3 Medlem i mediepolitiska utskottet
4 Medlem i ekonomiutskottet

LEDNINGSGRUPP
Jaakko Rauramo, verkställande direktör
Seppo Kievari, vice verkställande direktör, förläggare
Martti Ojares, vice verkställande direktör
Sakari Almi, verkställande direktör, Startel Oy
Pekka Harju, marknadsföringsdirektör, Ilta=Sanomat
Kerstin Rinne, direktör
sekreterare: Mari Jerkku, finanschef

HELSINGIN SANOMAT
Seppo Kievari, vice verkställande direktör, förläggare

Janne Virkkunen, ansvarig chefredaktör
Reetta Meriläinen, chefredaktör, nyheter
Heleena Savela, chefredaktör
Jouko Jokinen, redaktionschef
Mika Pettersson, redaktionschef
Pekka Kukkonen, redaktionschef
Sulo Nuutinen, produktionsdirektör

Janne Kalliomäki, upplagedirektör

Pekka Soini, annonsdirektör, annonsmarknadsföring
Harry Serlo, försäljningsdirektör, annonsförsäljning
Caroline Lilius, direktör, marknadsföring
Raija Liuhola-Lassuri, servicedirektör, kundtjänst

Helsingin Sanomats Tidningstryckeri
Pekka Salmén, produktionsdirektör, tryckeriproduktion
Risto Lehto, tryckerichef, Forssa
Jorma Kyrö, tryckerichef, Varkaus
Paavo Oksanen, marknadsföringschef, SanomaPrint

Leijonajakelu Oy
Anne Nyysti, verkställande direktör
Timo Savolainen, distributionsdirektör

ILTA=SANOMAT
Vesa-Pekka Koljonen,
ansvarig chefredaktör
Hannu Savola, chefredaktör, nyheter
Erik Rissanen, redaktionschef
Tapio Sadeoja, redaktionschef
Kari Ylänne, redaktionschef

Pekka Harju, marknadsföringsdirektör

STARTEL OY / TALOUSSANOMAT
Sakari Almi, verkställande direktör
Antti-Pekka Pietilä, ansvarig chefredaktör
Markku Hurmeranta, chefredaktör, nyheter
Reino Paavola, upplagedirektör
Mikko Vuorikoski, utvecklingsdirektör

SANOMA FINANCE
Nils Ittonen, direktör, portföljförvaltning

LEHTIKUVA OY
Olavi Ahlfors, verkställande direktör

ADMINISTRATION OCH EKONOMI
Martti Ojares, vice verkställande direktör
Mari Jerkku, finanschef
Pertti Puolakka, direktör, materialfunktionen
Eija Rinta, ekonomichef
Pekka Toropainen, fastighetsdirektör

JURIDIK OCH INFORMATIONSSERVICE
Kerstin Rinne, direktör
Veli-Pekka Elonen, jurist

RISKMANAGEMENT OCH INTERN REVISION
Tapani Kivelä, direktör

SANOMA, INC.
Aatos Erkko, verkställande direktör

Sanomahuset i miniatyr, betraktat från nordväst.

Adresser

SANOMA KONCERNEN	Högbergsgatan 32, PB 240, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 4809
HELSINGIN SANOMAT	
Redaktion	Ludvigsgatan 6-8, PB 975, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-605 709
Upplagemarknadsföring	Salomonsgatan 17, PB 240, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 2802
Annonsmarknadsföring	Nylandsgatan 16-20, PB 240, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 3259
Helsingin Sanomats Tidningstryckeri	
Sanomala tryckeri	Mårtensbyvägen 9 A, Vanda, PB 240, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 3919
Forssa tryckeri	Kassimäenkatu 2, PB 48, FIN-30101 Forssa tfn +358-3-41 221, fax +358-3-4122 6989
Varkaus tryckeri	Taipaleentie 17, FIN-78250 Varkaus tfn +358-17-570 621, fax +358-17-570 6849
SanomaPrint	Mårtensbyvägen 9 A, Vanda, PB 240, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 3919
Leijonajakelu Oy	Mårtensbyvägen 11 A, Vanda, PB 240, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-122 999, fax +358-9-122 2968
ILTA=SANOMAT	
Redaktion	Högbergsgatan 34, PB 375, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 3419
Marknadsföring	Skillnadsgatan 15-17, PB 371, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-607 760
STARTEL OY/ TALOUSSANOMAT	
Redaktion	Högbergsgatan 30, PB 1230, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 4179
Marknadsföring	Högbergsgatan 30, PB 1230, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 4119
NYHETSBYRÅN STARTEL	
Redaktion	Högbergsgatan 30, PB 1230, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 4179
Marknadsföring	Högbergsgatan 30, PB 1230, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-612 3979
SANOMA FINANCE	Högbergsgatan 32, PB 1059, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 4659
SANOMAFASTIGHETER	Skillnadsgatan 15-17, PB 1058, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 4679
LEHTIKUVA OY	Skillnadsgatan 9 B, PB 406, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-612 1571
SANOMA KONCERNENS STYRELSE	
Ordförandens byrå	Skillnadsgatan 11 A, PB 144, FIN-00101 Helsingfors tfn +358-9-1221, fax +358-9-122 4606

Sanoma Koncernens årsberättelse ges ut på finska, svenska och engelska.
Årsberättelsen kan beställas via koncernens ekonomiavdelning,
PB 1059, FIN-00101 Helsingfors, Finland, eller per telefon +358-9-122 4751.

ILTA-SANOMAT

	1997	1996	förändring, %
Bruttointäkter (Mmk)	372	370	+1
Annonsintäkter	85	90	-5
Upplageintäkter	283	278	+2
Annonsvolym (i spaltmeter)	6 655	6 849	-3
Nummer per år	301	300	
Totalantal sidor	17 988	18 374	-2
Antal redaktionella sidor	14 702	15 019	-2
Medelantal anställda	154	159	-3

STARTEL TALOUSSANOMAT

	1997
Omsättning (Mmk)	11,4
Annonsintäkter	3,0
Elektroniska tjänster	8,3
Medelantal anställda	56
Anställda i slutet av året	71

Leijonajakelu Oy

	1997	1996	förändring, %
Omsättning (Mmk)	352	335	+5
Rörelsevinst / förlust	-1,5	+3,0	
Medelantal anställda			
Tjänstemän	51	49	+4
Tidningsbud	1 585	1 614	-2

Lehtikuva Oy

	1997	1996	förändring, %
Omsättning (Mmk)	40,7	35,2	+15
Rörelsevinst	7,4	4,6	+61
Medelantal anställda	63	64	-2

Omslag: Galerie Art Silk 280 g/m²
Inlaga: Galerie Art Silk 130 g/m²
Bokslut: Terreus, grått, 120 g/m²
Text: Adobe Franklin Gothic 9/13p
Rubriker: Adobe AGaramond 24p

Verksamhetsområde

Sanoma Koncernens verksamhet inleddes år 1889 då första numret av tidningen Päivälehti gavs ut.

År 1904 förbjöds Päivälehti av myndigheterna och verksamheten måste läggas ned. Kort därefter grundades Helsingin Sanomat som för Päivälehtis traditioner vidare.

År 1998 är Sanoma Koncernen ett medieföretag vars grundläggande uppgift är att hävda demokratiska principer, social rättvisa och opinionsfrihet samt bidra till utveckling och välfärd. Verksamheten bygger på starka journalistiska traditioner och gediget kunnande.

Sanoma Koncernen ger ut Nordens största dagstidning Helsingin Sanomat, Finlands största eftermiddagstidning Ilta=Sanomat och finanstidningen Taloussanomat.

Helsinki Media, Print Vanda, Finland 1998